

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIRALYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-88

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA. 3.— PENN
EGYES SZÁM ÁRA ..... 12 FILLER
VASÁRNAPI SZÁM ÁRA ..... 20 FILLER

Bethlen István miniszterelnök nagyfontosságú kijelentései Debrecen város jelentőségéről és jövőjéről

„Debrecen városa a magyar ujjaszületés bölcsőjévé válhat“

Bethlen miniszterelnök kijelentette, hogy rendelkezésére áll
Debrecen város polgárságnak

Mindent elkövet, hogy az egyetem hajléka mielőbb felépüljön

Mandátum-átadás, diszdoktorrá avatás

A tegnapi nap méltán nevezhető korszakalkotónak Debrecen város történetében. A tegnapi napon erős szálakkal fűzte magához Debrecen városa és a debreceni egyetem az újabb idők legnagyobb államférfiát gróf Bethlen Istvánt és ebből az ideális frigyből nagy politikai és erkölcsi kapcsolatok felül — már is grandiózus jövő képe, nagy, nem remélt fejlődés lehetősége bon takozik elő. Most már egészen bizonyos, hogy Bethlen miniszterelnök Debrecen város polgárságának képviselője lesz és mint ilyen máris az ő nagy koncepciós erejével a jövő nagy Debrecen terveit rajzolta meg, melyek, hogy rövidesen a megvalósulás stádiumába jutnak, arra garancia az az eredményes munka, melyet Bethlen István sokkal nagyobb arányokban az ország talpraállítása terén rövid pár év alatt végzett.

A debreceni egyetem is most már Bethlen István segítségével jut végleg teő alá, miután a miniszterelnök kategórikusan vállalta teg nap ezt a kötelezettséget. Debrecen jövőjéről és hivatásáról mondott szavai pedig ékes csengéssel hangrogzák a debreceni fülekre, — hogy Bethlen István immár a debrecenieké, ő valóban a debreceni polgárok között a legelső és akinek neve — úgy sejtjük — Debrecen történetében is arany betűkkel lesz felírva — maradandó alkotások jogán.

A tegnapi nap folyamán lezajlott ünnepi aktusokról az alábbi tudósítás számol be:

Az érkezés

Bethlen István gróf miniszterelnök szalonkocsiját, mely a személyvonattal érkezett Debrecenbe, pontosan 8 órakor tolatták be a pályaudvarra. A perronon, az első osztályú váróterem előtt dr. Hadházy Zsigmond főispán, dr. Magoss György polgármester fogadták a város nevében. Ságy Lajos rendőrfőtanácsos jelentkezése után a miniszterelnök Vekér B. Arthur kormányfőtanácsos és Fogler Béla titkár, valamint a debreceni urak kíséretében átha-

adt a váróterem és az ötös fogaton a vármegyeházára hajtatott, a hol Hadházy főispán villásreggelit adott. Ezen, mint vendég, a miniszterelnökön kívül csak dr. Magoss György polgármester vett részt. Fél 10 óra után már népes volt a főispáni hivatal. Egyre gyűltek a küldöttségek tagjai, részben a mandátum átadásához, részben a hajdunánási vonal villamosítása iránti kérelem átadásához. A hölgyek is tekintélyes számmal képviseltették magukat.

A mandátumátadó küldöttség

Tíz órakor az első küldöttség bevonul a főispáni lakosztály fogadótermébe.

Megjelentek itt: dr. Baltazar Dezső püspök, Nagy József főgondnok dr. Magoss György polgármester dr. Szentpétery Kun Béla választási elnök, dr. Nagy Kálmán kuriai bíró választási biztos, Sztankay F. Béla

Szentpéteri Kun Béla beszéde

— Nagyméltóságú miniszterelnök nr! Debrecen város mandátumát átadni jöttünk nagyméltóságod elé. — kezdi nagyszerű beszédét Szentpétery Kun Béla.

— A debreceniek nem tudnak és nem szoktak színes, szép szavakkal szólni. A beszédben is puritánok és talán ezért gyakran a ridegség gyanújába esnek. Pedig a szavak foghatóságát az érzések mélységével pótolják és a tiszteleknek, szeretetnek, ragaszkodásnak szokatlan melegevel tudják körülvenni azokat, — akiket szívükbe fogadnak.

— Megbecsülésüket nem alapítják másra, mint az egyéni érdemre. Az értékelésben olykor talán tévednek de mellékes szempontból sohasem.

— Azt a tréfás mondást, mely arról szól, hogy ebben a városban csak a „hejes pógárnak“ van igaz becsülete, semmi sem cáfolja meg inkább mint az a hosszú névsor nagy férfiakról, akik a legnagyobb kiüntetését élvezik ebben a városban, pedig nem születtek a sokat emlegetett Basabalmán belül.

— Debrecen a hosszú évszázadok viharáiban megszokta, hogy Istenen

igazgató, Vásáry István dr. H. polgármester, Rásó István ny. főispán a felsőház tagja, Zöld József, Boros József, Csűrös Ferenc, dr. Balla Bertalan városi tanácsnokok, Ary Lajos főszámvéző, Balogh István Polgáry József földbirtokosok, Besonyey Gyula és Kriseh Károly az városi tanács elnöke, Nyíry Ernő dr. Széll Kálmán, Somossy László, Benkő János, Vásáry József, dr. Tóth Lajos egyetemi tanár, Veréb Lajos kormánytanácsos, dr. Hegedüs Jenő vitéz Szabó Pál, ifju Dömsödy Imre választmányi jegyző és még számosan.

Atadják a mandátumot

Néhány perccel 10 után a főispán lakosztályából kivonul Bethlen István gróf miniszterelnök kíséretében és a reá várakozó küldöttség elé lép.

A mandátum Szentpétery Kun Béla választási elnök kezében van. Az ő tiszte, hogy a megbízó-levélet átadja.

kívül csak a maguk erejére támaszkodjanak és így a földi hatalommal nem sokat törődnek. Tudják, hogy az Isten előtt minden ember porszem csupán és magukat Istenre bízva, a náluknál valamivel nagyobb porszem súlyának nyomásától sohasem rettegnek.

— Nagyméltóságod egyik legnagyobb elődjétől éppen akkor fordultak el, amikor a kormányhatalmat kezébe vette, viszont halálig hívek maradtak olyan képviselőjükhöz, a kitől szellemi és érzelmi viszontszolgáltatnál egyebet soha sem remélhettek.

Debrecen hódolata a nemzeti ujjaszületés heroszának szólt

— Nagyméltóságod iránti hódolatu sem a miniszterelnöknek szól hanem gróf Bethlen Istvánnak (lelkes éljenzés), de még így se jól mondom, mert Debrecen számtalan szállal kapcsolódott Erdélyhez és a debreceniek megszokták a Tiszántúli nagyjai között Erdély nagyságait

is vezetőikül tekinteni. És bizonyára jól esett a debrecenieknek, hogy tősgyökeres magyar erdélyi és éppen kálvinista férfit választhattak képviselőjükül, akinek nagy elődje a Nagytemplomot építtette. Azonban születhetett volna Nagyméltóságod akárhol, viselhetne akárhátvele nevet, lehetne akármilyen hitű, az a tisztelet, hódolat, amellyel Nagyméltóságod iránt viseltet ez a polgárság, nem lenne semmivel sem kisebb, mert ez a polgárság Nagyméltóságodban összeomlott nemzeti létünk ujászületésének hatalmas heroszát látja (zajos taps és éljenzés), a magyarság eszméjének kétségtelesen legkiválóbb bajnokát. (Ugy van, ugy van, Taps.)

— Ezen kívül egy bizonyára kisebb, de helyi jelentőségű szempontból nem kevésbé fontos tekintet is Nagyméltóságod mellé állítja ezt a józan, civis táborot. És pedig annak meglátása, hogy Nagyméltóságod személye egyedül alkalmas a polgárság közötti egyetértés helyreállítására. (Ugy van!)

— Az utolsó esztendőkn anyai sók és oly keserves éket vertek a polgárság különben nemzeti eszméikre egyre lelkesülő és a megbontott társadalmi rend helyreállítását egyre kívánó csoportjai közé, hogy az egyetértés helyreállítása, az együttműködés lehetősége szinte kizártan látszott.

— Nagyméltóságod neve volt az a varázsszó, amely az ellentétek élet letompította és a választók felénel jóval nagyobb részt egyazon elhatározásra bírta.

Bethlennek dróási hatása lesz a város fejlődésére

— Nem nehéz belátni, milyen órási hatás lesz a város haladására az, hogy ha most, amikor ennek a városnak előnyös fejlődésére egyébként is kedvező feltételeink vannak az a sok energia, amelyet az egymás elleni küzdelemben pazaroltak el, ezúttal kizárólag a város haladását (helyesítés), az egész lakosság haladását, kulturájának emelését országos régl tekintélyének emelését, főnének helyreállítását fogja szolgálni.

— Amidőn tehát a város lakossága tulnyomó nagy többsége bizal-

aból származó képviselői megbízólevelet átadni szerencsénk van, mely bizalommal és őszinte bizalommal várjuk Nagyméltóságodat, maradjon élünkön, vezessen bennünket, — megény hazánk, árva nemzetünk, fejlődésre hivatott városunk boldogulására, egyetértő, vállvetett, közös munka gyönyörűsége útján.

— Igerjük, hogy hálánk és hűségünk mindig szebb lesz, mint beszédtünk.

— Hazánk javára, városunk felvirágztatására a jó Isten sokáig tartsa meg Nagyméltóságod drága életét és engedje meg, hogy *böles vezetése alatt egyesüljön az egész magyarság.* (Hosszantartó, zajos taps és éljenzés.)

Bethlen miniszterelnök válasza

Az éljenzés esillapultával Bethlen miniszterelnök átvevén a mandátumot, a következőképp válaszolt:

— Milyen tisztelt hölgyeim és uraim! Engedjék meg, hogy hálával szívvel mondjak köszönetet a bizalomnak ama szavaiért, a bizalom azon megnyilvánulásáért, amelyről ez az okmány, amelyet a küldöttség vezetője nekem átadott, tanubizonyosságot tesz.

— Ez a bizalom megnyilvánulásának nem első jele Debrecen részéről. Hiszen ezelőtt egy hónappal amikor itt voltam, a bizalomnak egy másik nyilvánulásával szemben kívántam leróni hálámat a város házában, amikor megköszöntem a diszpolgári oklevelet (éljenzés), amelyet Debrecen város nekem juttatott. A város akkori illusztris szószólója azt mondta, hogy Debrecen ezen diszpolgári oklevele nem olyan egyszerű bizalomnyilvánulás mint amilyen sok más magyar város részéről nyilvánult meg velem szemben, mert Debrecen nem egy szürke magyar város, — Debrecen egy „eszmei jelentésmény” ahogy ő magát kifejezte és beszédében rámutatott azokra a tradíciókra, amelyek Debrecen polgárságát, Debrecen városát fűtik és ebben kitartott századokon keresztül. Rámutatott arra, hogy Debrecen városa egyike azon nagy magyar gócpontoknak, amely bölcsője volt a vallásszabadságnak, a gondolat szabadságnak, amely bölcsője és ápolója volt a magyar nemzeti függetlenségi gondolatnak, a magyar önállóságnak.

— Debrecen város nevelte a magyar közéletnek azt a puritán államférfiut, akit halála után is tisztelünk, gróf Tisza Istvánt.

„A debreceni tradíciók kötelezettséget jelentenek”

— Valóban átérzem ebben a percben, hogy ezek a tradíciók rám nézve kötelezettséget jelentenek. *Kötelez ez a mandátum arra, hogy a vallásszabadság, a gondolat szabadság ápolására, a magyar nemzeti függetlenségi gondolat védelmére magasra tartásával igyekezzem honordolni azt a bizalmat, amellyel Önök megtiszteltek.* (Éljenzés.)

— En arra kérem Önöket, hogy azt a bizalmat, amelyet előlegeztek tartásuk meg számomra és ugyanazzal a bizalommal forduljanak felém a jövőben, amelyről tanubizonyosságot tettek a választások alatt, mert hiszen igaz, hogy ennek a városnak a jelen percben két ellenzéki képviselője van és egy mandátumot juttatott csak a város az egységspártnak, *de mindenki tudja, hogy a város polgárságának többsége tulnyomólag bizalmával melénk állott és csakis a lajstromos szavazás aritmetikájának következménye volt az, ami a várt eredményt lerontotta.* (Ugy van, ugy van.)

— Ez a választás tanubizonyosságot tesz arról, hogy Debrecen polgársága nincsen a radikális táborban, (ugy van!) hanem a józan előrehaladást akarja munkálni, (ugy van!) arról tesz tanubizonyosságot, hogy ez a város és ennek polgársága a maga részéről, ebben a

percben visszatért a nemzeti egység gondolatára és kitart a nemzeti gondolat mellett. (Ugy van, ugy van!)

Debrecen szerepe és jövője

— Ez a választás azt jelenti, — hogy Debrecen visszatér a nemzeti életbe, hogy elfoglalja újból azt a vezető szerepet, amelyre hivatva van az ország keleti részében, hogy újból jelentős szerepet kíván játszani a kultúrában, gazdasági életben, politikai és társadalmi mozgalmakban, azt a vezető szerepet, amire intelligenciájánál, jelentőségénél, tradíciójánál, múltjánál és világnézeténél fogva is predestinálva van. Mert hiszen, ha végignézzük a történelmet, azt látjuk, — hogy a nemzetek kultúrája, a nemzetek előrehaladása nem az egyformaság révén jut előbbre, hanem azáltal, hogy a nemzet kebelében élő erők különféle területeken, a maguk különfélesége révén szolgálják a nemzet egységét.

Szükség van erős vidéki gócpontokra

— Ebben a kis csonkaországban is, bár kicsinyekké váltunk, szükség van arra, hogy nagy és erős vidéki gócpontok a maguk kulturális tradícióikkal, a maguk kulturális fejlődésének az útján a nemzetnek nagy ügyeit fejlesszék és műveljék. Arra van szükség, hogy ez a város a maga régi történelmi tradíciói alapján a tiszta magyar fajt, amelyet képvisel, a kultúrában fejlessze és előbbre vigye s ezáltal az egész nemzetet és ennek a nemzetnek az egységét is szolgálja.

— Hiszen a múltban, a régi görög világban volt külön Athen, — külön Spárta, külön Korinthus és más görög városok, amelyek megőrizték a maguk egységét — és meg nem feledkezve a nemzeti egységnek szükségéről, ugyanakkor a maguk tradícióin haladva, a maguk kulturális ideáljait követték és a nagy német kultúra is hasonlóságot mutat, mert Berlin mellett ott van München, Weimar, Drezda, Köln és Danzig és mindazon nagy német városok, amelyek mind külön nagy jelentőséggel bírnak.

Debrecen városa a magyar újjászületés bölcsőjévé válhat

— A mi Athenünk, a mi Korinthusunk, Kolozsvár, Kassa, Pozsony elveszték, de megmaradt ennek a csonka országnak Debrecenje, megmaradt Szegedje és Pécsje. — Debrecen, amely a tisztántali fajmagyarságot képviseli, azt az erős dereku és keménynyaku, azt az azt az akarni tudó, azt a dolgozni kívánó magyarságot, amely a maga kulturális fejlődésén ha tovább jut, bizonyára csodákat fog művelni és ezen a révén Debrecen városa a magyar újjászületésnek bölcsőjévé válhat.

— Ezen az úton haladjunk, tisztelt uraim és én azért jöttem az

Önök körébe, hogy segítsem ezt a külön fejlődést, ezen külön fejlődés révén a nemzet egységét és egységes előrehaladását.

„Rendelkezésre állok Debrecen polgárságának”

— E város fejlődésének terve, azt hiszem él a városi polgároknak a lelkében s annak egyes részletei ki vannak dolgozva, társadalmi egyesülésekben, gazdasági egyletekben, egyházakban vannak. Itt bizonyára sokan gondolkoznak afelett, — hogy miképpen lehetne ennek a városnak ügyeit előbbre vinni. A mi feladatunk, hogy ennek a tervnek részleteit összeszedjük és ebből egy nagy egységet építsünk, azt belé illesszük a nemzeti előrehaladás terveinek összességébe és annak keresztülvitelére összefogjunk mindannyian (éljenzés), az egyszerű polgártól kezdve a társadalom összes vezető tényezőin keresztül a város kommunikatív és a kormányig.

— Igenis, erre a munkára vállalkozom és kérem Önöket, hogy tiszteljenek meg a jövőben is azzal a bizalommal, amelyről tanubizonyosságot tettek a múltban. — Rendelkezésre állok Debrecen polgárságának.

teljenek meg a jövőben is azzal a bizalommal, amelyről tanubizonyosságot tettek a múltban. — Rendelkezésre állok Debrecen polgárságának.

A beszéd hatása

Külső lelkesedést váltottak ki ezek a szavak, melyek azt jelentik, hogy a miniszterelnök a debreceni mandátumot tartja meg.

A szünni nem akaró tappsal és éljenzéssel fogadott nagyhatású beszéd után a miniszterelnök kezét fogott a küldöttség tagjaival, majd oda lépett Fráter Erzsébethez és így szólt:

— Köszönöm a szíves támogatást amelyben részesítettek.

Hosszabb ideig elbeszélgetett a küldöttséggel, majd visszavonult a főispán lakosztályába.

Később a hajdunánási villamosvasut, azután a Dóczy-intézet kibővítése ügyében, eljárt küldöttséget fogadta a miniszterelnök. Erőli külön cikkeiben számolunk be

Diszdoktorráavatás az egyetemen

A Tisza István tudományegyetem nagyszabású előkészületeket tett az ünnepélyes diszdoktorrá avatásra. A kollégium nagytermét átalakították, az emelvényt a terem baloldalián helyezték el és délszaki növényekkel díszítették fel a magas vendégeket tiszteletére.

Bethlen István gróf miniszterelnök dr. Hadházy Zsigmond főispán és dr. Magoss György polgármester valamint a vele levő urak kíséretében fél 12-kor érkezett a kollégiumba, melynek bejáratánál az egyetemi tanárokból álló küldöttség fogadta. A miniszterelnököt, a polgármestert és kíséretüket a díszteremmel szemben levő kistanácsterembe vezették.

A díszterem zsúfoltság megett egyházi, polgári és katonai méltóságokkal, a társadalom vezető tagjai

nal színe-java ott volt, kivéve dr. Baltazár Dezső püspököt, aki akadályoztatása miatt nem jelenhetett meg.

Amikor a díszbe öltözött egyetemi altisztársány hangon jelentette:

Az egyetemi tanács!

Néma esőndben mindenki az ajtó felé tekintett. Az egyetemi tanács, élükön Bethlen István gróf miniszterelnökkel és dr. Magoss György polgármesterrel léptek a terembe. A közönség zajos taps és éljenzés közepette, felállva ünnepelte a diszdoktor jelöltekét. A lélekemelő ünnepélyt a kollégiumi kántus éneke vezette be, a Híszkegy éneklésével. Majd dr. Ilyefalvy Géza rektor megnyitotta az egyetemi tanács ülését: ismertette a diszdoktor avatás eddigi előzményeit.

Dr. Márffy Ede dékán Bethlen István érdemeiről

Ezek után dr. Márffy Ede, a jog- és államtudományi kar dékánja emelkedett szólásra és megtevéen az Egyetemi Tanácsnak hivatalos jelentését mindazokról a hivatalos lépésekről, amelyek gróf Bethlen Istvánnak az államtudományok és dr. Magoss Györgynek, a jogtudományok honoris causa doktorává való felavatására vonatkozólag történtek.

Dr. Márffy Ede hosszabb beszédben méltatta azokat az érdemeiket amelyek a jog- és államtudományi kart arra indították, hogy az Egyetemi Tanácstól a szóban forgó honoris causa doktoravátásokat kérelmezze.

— Egyetemünk jog- és államtudományi kara — ugymond — Bethlen István grófnak, Magyarország miniszterelnökének az államtudományok honoris causa doktorrá való felavatásával egyrészt elismerni óhajtja a miniszterelnök urnak azokat a rendkívüli gyakorlati államférfiut érdemeit, amelyeket ő, mint az ország bel- és külpolitikai élőlőnek, immár hosszú időn át vezetője a politika és közjog gyakorlati művelése terén szerzett, másrészt pedig a magyar politika és közjog tudományának elméleti és gyakorlati művelése között kíván megfelelő kapcsolatot létesíteni. A jogi tudományok sikeres továbbfejlesztésének tudományos szempontokból is egyik alapfeltétele ugyanis a gyakorlati élettel való mentül szorosabb kapcsolódás. Ez a kapcsolódás

azonban csak úgy lehetséges, ha az egyes jogtudományi ágazatok elméleti művelői kellőképpen méltányolni tudják azt a súlyos és jelentős munkát, amelyet ugyanazon jogtudományi ágazatok gyakorlati munkásainak kell végezniük.

Gróf Bethlen István a magyar nemzet történetében korszakalkotó államférfi, működésének külön sikereit éppen annak köszönheti, hogy nagy elméleti jogi tudásnak méltán az elkészíthető legnehezebb bel- és külpolitikai viszonyok között is, pártatlanul álló gyakorlati ügyességgel tudott érvényt szerezni.

Amidőn 1921 tavaszán gróf Bethlen István a magyar kormány élére került, vaskézrel ragadja meg a kormány gyeplőjét és nagykonceptiójú, előrelátó, tervszerűen kidolgozott politikával lát a nemzetmentés nagy munkájához. A Gondviselés megadja benne sorsüldözött nemzetünknek az eddig annyira hiányzó bölcs, elszánt és a körülményekkel mindig számolni tudó vezető, — a nagy idők nagy emberét, Csonka-magyarország „great young man”-ját.

Nem az a célunk, hogy e helyen részletesen elősoroljuk gróf Bethlen Istvánnak összes érdemeit és sikereit, hazánk legújabbkori történetének irányításában. A tettek és az eredmények beszélnek helyettünk.

Gróf Bethlen Istvánnak immár öt és fél éves kormányzata megingat-hatatlanul rakta le az önálló, modern független magyar állam alap-

jait és fokozatosan helyreállította országunk alkotmányos jogrendjét, annak legszebb bizonyítéka, hogy a magyar országgyűlés és a magyar felsőház a közel jövőben ismét meg fogják kezdeni működésüket. Egy pillantás a Magyar Országos Törvénytar újabb számaiba, meggyőzőhet bennünket arról a lázas munkáról, amely ma nálunk köz- és közgazdasági jogunk egyes ügyágazatainak ujjaépítése és modernizálása tekintetében folyik. De gróf Bethlen István érdeklődését nemcsak a közélet és a politika kötik le teljesen. Magalma éppen úgy kiterjed az egyes állampolgárok boldogulásának biztosítására is. Amennyire a megcsontított és ellenségek által többszörösen kirabolt országnak súlyos anyagi viszonyai engedik kiépíteni igényeik összes népjóléti közintézményeinket és munkahelyi közgazdaságunkat is. Biztosítja ismét az egyéni szabadságjogokat; a jogrend meiszilárdulásával kapcsolatosan elül a turáni átok, a belső viszály és helyreáll a társadalmi béke. Gróf Bethlen István kormányzatának az egyik legnagyobb érdeme továbbá államháztartásunk egyensúlyának valamint pénzünk értékállóságának biztosítása is. Az infláció a konjunkciókkal és a korrupcióval ezzel eltűnnek országunkból és annak helyét a komoly, törekvő, ujjaépítő mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi munka, a teljes gazdasági konszolidáció foglalják el. A kultúra a szellemi munka megbecsülése ismét helyreáll és lehetővé válik a végzettséggel küzdő magyar közintézmények és köznevelési anyagi helyzetének fokozatos javítása is. Bámulatos az a körültekintés és az az energia, amellyel gróf Bethlen István mindezeknek a végtelenül nehéz feladatoknak megoldását személyesen vezeti és irányítja. Nem törődve a türelmetlenek sürgetésével, lépésről lépésre, a legnagyobb óvatossággal intézkedik, mert nagy államférfini képességei jól látják azt a vézetes veszélyt, amelyet az ország mai szerencsétlen helyzetében minden korai és elhamarkodott kormányzati intézkedés előidézhetne.

Hasonlóképpen korszakalkotó Bethlen István kormányzata nemzetközi vonatkozásban is. Külpolitikai tekintetben gróf Bethlen István — igen helyesen — állandóan abból a feltevésből indult ki, hogy a trianoni béke által teljesen lefejezve Magyarországnak a nemzetközi életben csak egy fejezve lehet: az igazság, amelynek érvényrejutását érték diplomáciai eszközökkel kell harcra lépni. Gróf Bethlen István szereplését a külpolitika terén mind végig ez a törekvés jellemzi. S hogy álláspontja csakugyan az egyedül helyes volt, annak bizonyítékai az önálló, független Magyarországnak a népek nagy többségének nemzetközi életében eddigre elért jelentős diplomáciai eredményei, amelyeknek nagy külpolitikai jelentőségét országunk „splendid isolation”-jának enyhülését ma már senki sem vonhatja kétségbe.

Magoss György érdemeiről

Dr. Magoss Györgynek, Debrecen sz. kir. város polgármesterének a jogtudományok honoris causa doktorává való felavatásával egyetemünk jog- és államtudományi kara egyrészt a polgármester annak a közéleti terén szerzett érdemeit kívánta elismerni, — másrészt pedig Debrecen sz. kir. város közönségét dhajtotta megtisztelni. Dr. Magoss György polgármestersége mindenestre új korszakot nyitott meg az ősrégi Debrecen város fejlődésének történetében. Dr. Magoss Györgyöt nehéz állására való rátermettsége és hivatottsága egyenesen predestinálják arra, hogy Debrecen kirágságáig addigi elmaradott, ősi állapotából és azt a Tiszántul valódi metropolisává tegye. Valóban bámulatos az az energia és mindenekfelett a Debrecen városának szent földje és annak ősi tradíciói iránti lángoló szeretet, amellyel dr. Magoss

György ehhez a nehéz feladathoz látott.

Nagyon természetes, hogy az új irányzat, melyet dr. Magoss György Debrecen város közéletébe bevezetett — egy csapásra megváltoztatta ifjú egyetemünknek a Debrecen városához való eddigi viszonyát is. Debrecen városa és annak hazafias közönsége ma már minden rétegében teljes tudatára ébredt annak az óriási jelentőségnek, amellyel a kor színvonalán álló, teljesen modern egyetemünk Debrecen város szociális, kulturális életére és közegészségügyi viszonyaira nézve bír. Ez magyarázza meg nemcsak azt a nagy áldozatkészséget, amellyel Debrecen város közönsége egyetemünk megalapítását annak idején lehetővé tette, hanem a város közönségének készségét arra is, hogy egyetemünk fejlődését a jövőben is Debrecen város kultur-tradícióinak megfelelően támogassa.

Dr. Márffy Ede jogkari dékán jelentését az Egyetemi Tanács tudomásul vevén, a Rector ószinte örömet fejezte ki afelett, hogy a Kormányzó a jog- és államtudományi karnak honoris causa doktorrá avatás iránti kérelmét kegyes volt teljesíteni és felkérte gr. Bethlen Istvánt és dr. Magoss Györgyöt, hogy az egyetem statutumai szerinti a doktori fogadalmat az Egyetemi Tanács előtt tegyék le.

A fogadalom

„En gróf Bethlen István (dr. Magoss György) fogadom, hogy a debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem Rectora és Tanácsa iránt mindenkor tisztelettel viseltetem, hogy ezen tudományegyetem jogait és kiváltságait megvédem és hogy mindenkor arra fogok törekedni, hogy ezen tudományegyetem fejlődését biztosítsam, a tudományt ópoljam és ezzel hazám javát és dicsőségét előmozdítsam.”

Az avatás

A fogadalom letételét a közönség zajos tapsal és éljenzéssel fogadta. A Rector ezután felkérte dr. Márffy Ede jogkari dékánt, hogy a felavatandókat honoris causa doktorokká avassa fel.

Dr. Márffy Ede a jelölteket az egyetem honoris causa doktorává a következő szavakkal avatta fel: „En dr. Márffy Ede, a jog- és államtudományi kar dékánja tisztemhez kötött hatalmammal fogva gr. Bethlen István m. kir. miniszterelnök urat az államtudományok és dr. Magoss György polgármester urat a jogtudományok honoris causa doktorává avatom és felruházom mindazokkal a jogokkal és kiváltságokkal, amelyek az honoris causa doktorokat a törvény erejénél fogva megilletik. Egyben kívánom, engedje meg a Mindenható, hogy a magyar haza, magyar kultúra és tudomány, továbbá egyetemünk érdekében eddig is kifejtett áldásos tevékenységüket erőben, egészségben még számtalan éveken át folytathassák.”

Ezután az egyetemi tanács élén a rektorral az emelvényről a miniszterelnök és dr. Magoss György polgármester elé vonult és az ünnepi kézfozással és a szavak kíséretében: „doktorrá fogadom”, meg erősítették a jogkari dékán által végzett honoris causa avatást.

Illyefalvi rektor üdvözlő szavai

Hosszantartó taps és ováció szüntével a rektor a következő beszéddel üdvözölte a felavatottakat:

Midőn ifjabb Pittet barátjai kérdezték, vajon híres atyjának nyomdokait a közpályán követni fogja-e, a szerény ifjú azt felelte: hogyan tehetném, hisz még egy második Pittet Angolhon földje nem teremhet. És mégis termett s a két Pitt közül az ifjabb lett nagyobb.

— Nekünk is volt sok nagy, dicső nevünk, de valamennyi közt egy sem volt nagyobb a Bethlen Gábor diadalmas nevével. Ily név után a Bethlenek közül kimagasolni bizony nagy dolog, zordon időkben még sokkal nagyobb. És sem a tárdulás idején, sem a hosszú török rabság alatt ily sorcsapás nem érte nemzetünket, mint ezekben a szomorú időkben, mikor leverve és szétépve nemzetünk, a pusztaságra rászállt hollóserg felélte azt is, ami még megmaradt. Ily rettenet vadpusztítás után remélhető-e még feltámadás, van-e oly hős, van-e kéz oly erős, mely itt életet tud még teremteni és rendet hozni be az irtózatot kaoszból.

— Adott Isten ily hős vezért nekünk, minden csaták hőseinél nagyobb, kicsiny Erdélynek nagy szellemű fiát, aki ahogy egy másik Bethlen egykoron Magyarországnak védő-karja volt, tépett hazánk megmentője lett s felhozta népet újabb virradatra, hogy amit nemrég még remélni sem mertünk,

A miniszterelnök válasza

Mindent elkövetünk, hogy az egyetem hajléka felépüljön

Szünni nem akaró viharos taps, éljenzés követte a rektor beszédét. A közönség percekig ünnepelte a miniszterelnököt, aki dr. Magoss György polgármester nevében is így köszönte meg a diszduktorrá avatást:

— Amidőn mély tisztelettel és hálával mondom köszönetet egy a magam, valamint a dr. Magoss György polgármester ur nevében is, azért a díszes kitiüntetésért, a melyben részesíteni kegyesek voltak; úgy érzem, hogy ez a kitiüntetés annak a közéleti munkásságnak szól, melyet dr. Magoss György mint polgármester, én pedig mint a felelős magyar kormány feje, most már évek óta igyekszünk kifejteni egy Debrecen város, valamint a debreceni Tisza István Tudományegyetem és végre ezen az uton az ország érdekében is.

— A gyakorlati politikusnak szól ez a kitiüntetés, az elvont tudományok művelői részéről, akik ezzel is hangsúlyozni kívánják azt a mérhetetlen fontosságot és jelentőséget, amelyet az elvont politikai, közgazdasági, jogi, társadalmi, történelmi tudományok a gyakorlati politika számára adnak!

— Hiszen a gyakorlati politika az elvont tudományok által megállapított igazságok végrehajtásával és valóra váltásával foglalkozik. Hiszen a politikus a társadalmi, a gazdasági bajok, az állam, a nemzet funkciójában beállott zava-

az mostan már káprázatos valóság. S ha Angolhonnak két nagy Pittje volt, hazánk is lett két nagy Bethlene.

— Dicső elődök méltó ivadéka, fogadja tőlünk szívesen ez okmányt, amely annak tanúságtétele, hogy bizony diszhely illéti meg azt a doktorok között is, aki egy nemzetnek lett gondos, bölcs doktora.

Dr. Magoss György, ha szűkebb körben is, szintén sokat és hasznosat alkotott, míg a nagy Nemzetvezér a haza oltárán lobbantotta lángra vesta szent tüzet, ő az otthonokban szította fel a házi tüzhely szerény melegét, midőn munkát adva a dolgoz kezeknek, kenyeret és hajlékot szerzett sok-sok magyar családnak s ezzel megmutatta a boldogulás egyetlen biztos útját, amelyen járva a község közt, egyeneség és jó szerencse lakik házaikban, hogy a munkát még jobban áthevítse, a tudás terjesztésével lelket öntött abba, építette számos népiskolát.

— Midőn most átnyujtom Méltóságodnak e díszes doktori oklevelet, úgy érzem, hogy abba az olvasható szövegen kívül láthatatlan betűkkel ezen szavak is be vannak írva: veredignum et justum est.

— Két olyan névvel ékesült ma a boldog alma mater, kiknek munkája áldást és békességet hozott népük javára. És boldogok a békességet szerzők, mert ők Isten fiainak mondatnak.

rok megszüntetését tüzi ki célul és feladatul elsősorban, és ez a foglalkozás teljesen analog az orvosnál, aki a betegség helyes diagnózisából indulva, állapítja meg az orvos beavatkozásának eszközeit, mérvét, tevékenységét és gyógyítási lehetőségeit. Épen így a gyakorlati politikus a társadalom bajait val foglalkozik és észeli ki azokat az eszközöket, amelyeknek segítségével a társadalom, a gazdaság és a nemzet bajait gyógyítja és boldogságát előidéz. De ezen túlmenően a gyakorlati politikus foglalkozása analog a teremtő művészével is és ebben a foglalkozásában nem nélkülözheti a teremtői fantáziát, nem nélkülözheti a józan politikai belátást, a józan ítéletet, a gyakorlatot, nem nélkülözheti egyúttal a tudományos képzettséget sem, azt a műveltséget, amely egyedül képesíti arra, hogy a nemzetben jelentkező jelenséget, a napi politika eseményeit egy magasabb szemszöghől egy magasabb felfogással ítélje meg.

— Mi, mint a gyakorlati politika művelői háitjuk meg zárlatokat ebben a percben az elvont tudományok művelői előtt, akik arra vannak hivatva, hogy a magyar közéletet a tudós fellendülésével vezessék előre és termékenyítsék meg és hogy a magyar közélet szintjét egy magasabb nivóra emeljük.

— Mi ebből a kitiüntetésből, amelyet az egyetem tanácsa nekünk juttatott, büdítást merítünk, hogy most már mindent ellővessünk annak érdekében, hogy a debreceni Tisza István Tudományegyetemnek hajléka felépüljön. (Éljenzés.) Ezáltal az elvont tudományok művelőit az képesítse arra, hogy ennek a nemzetnek egy igazságot szomjuhozó, az igazságot kimondó bátor, új generációt neveljen ennek a nemzetnek javára. (Éljenzés és taps.)

Pannonia étterem és szálloda.

T. vendégeim figyeimébe!

Éttem a városban ugya ott. — Izle es zón k, küldő ajások, részvénysör csapás apania.

Kiváló tisztelettel Diósi A.

— Halával köszönjük azt a ki-
tűntést, amelyben az egyetem ta-
gácsa részesített és fogadjuk, hogy
az egyetemhez hívek leszünk. —
(Hosszantartó taps.)
Viharos taps és éljenzés, meleg
ováció követte a miniszterelnök vá-
laszát, melyet az egyetemi tanács
álva hallgatott végig.

Bethlen Margit grófnő költeménye Tiszáról

Ezután énekszám következett.
Az ünnepélyen megjelent előke-
ző közönséget mélyen megfogta s
ünnepi hangulatba ejtette — gróf
Bethlen Margit, a kitűnő írónő Ti-
száról szóló gyönyörű költeménye,
melyet P. Nagy Zoltán, a városi
zeneiskola igazgatója, a kiváló ze-
neszerző zenésített meg. A Kórus
megkapóan érzékelteti a magyar
önérzetet, Tisza alakját, a dal ma-
gasba szárnyal, viharos erővel fe-
jezi ki a magyarságnak Tisza Ist-
vánban összpontosult erejét, aztán
egyszerre elhalkul a zene s a gyász
fenséges ütemei gyászinduló rit-
musban szólaltatják meg a nem-
zeti fájdalmat az ország összeom-
lása és Tisza halála felett, majd
egy mély sóhajjal, mintegy vissza-
emlékezéssel fejeződik be az egész.
— A Karének erős hatást keltett s
mélto arra, hogy minden nemzeti
ünnepen előadják.

A rektor ezután megköszönte a
miniszterelnök és Magoss polgár-
mester személyes megjelenését, —
majd köszöntet mondott a diszes
közönségnek és az ünnepélyes ülést
bezárta.

Az ünnepély befejezésül a Kol-
legiumi Kántus a Himnuszt éne-
kelte el.

Ebéd a főispánnál

A késő déli órákban a főispán
magánlakásán szűkebbkörű ebéd
volt, melyen a miniszterelnökön, a
vendéglátó Hadházy főispánon és
esaládján kívül dr. Magoss György
polgármester, Illyefalvy Vitéz Géza
egyetemi rektor és ifjú Magoss
György vettek részt. Asztalbontás
után a lezajlott választások kerül-
tek szóba, amik választási térfák-
kal fűszereztek. Rendkívül nagy de-
rűtséget keltettek különösen Illye-
falvy választási anekdotái, melyek
valóságilag felvillanoyzták a minisz-
terelnököt.

Délután fél 4 órakor Bethlen Ist-
ván kihallgatáson fogadta Fráter
Pál v. nemzetgyűlési képviselőt és
Nánássy Andor nagykállói orsz.
gyűl. képviselőt.

Bethlen gyalog íbesétálta a várost

4 órakor gróf Bethlen miniszter-
elnök annak a kívánságának adott
kifejezést, hogy szeretné gyalog be-
vételni a várost.

Kíséretében voltak dr. Hadházy
főispán, dr. Magoss György polgár-
mester, Petry Pál államtitkár,
Illyefalvy rektor, Nagy Árpád és
Fogler min. o. tanácsosok, Zsarkó
Pál kultuszmin. titkár.

A miniszterelnök és kísérete elő-
ször a Déri muzeum épületét tekin-
gették meg. Innen a Népházba men-
tek. Gróf Bethlen István nagy eszo-
dalkozással járta végig a Népház
termeit, kijelentette, hogy erről a
kiváló gyermek és népjóléti intéz-
ményről tudomása sem volt, amely
pedig egyedülálló az egész ország-
ban. Megígérte a miniszterelnök,
hogy most már a hivatalos körök
is mindent meg fognak tenni eme
páratlan intézmény továbbfejlesz-
tése érdekében.

Visszafele jövet a miniszterelnök
ismétellen kifejezést adott a város-

ban látottak feletti elragadtatásá-
nak. Elmondotta, hogy miniszter-
elnöksége alatt sehol nem részesült
annyira lelkes fogadtatásban, mint
debreceni látogatásai alatt. Epen
ezért ragaszkodik debreceni man-
dátumához, melyet megtart minden
hír és kombináció ellenére is.

8-10 milliárd kell a Dóczy intézet kibővítésére

Bethlen miniszterelnök megígérte a nála járt küldöttségnek az állam támogatását

A vármegyeházán tegnap még
egy küldöttséget fogadott a minisz-
terelnök, még pedig dr. Baltazár
Dezso püspök vezette a női küldött-
séget a Dóczy intézet ügyében:

— Nagyméltóságú miniszterelnök
ur! — mondta a püspök. — A deb-
receni református felsőleányiskola
nagy mértékben vette ki dicsőséges
részét a magyar nemzeti kultúra
nagy munkájából. Az intézet már
odafejlődött a nagyközönség részé-
ről feléje irányzott bizalom folytán
hogy az intézet ma már nem képes
az iskola megfélelő elhelyezésére.

— Most, amikor az átalakulás
küszöbén állunk, amikor építkez-
nünk kell, látjuk, hogy nincs elég
pénzünk. Nagyméltóságod méltán
illetelhetne bennünket szemrehá-
nyással akkor, amikor már lelke
indítása szerint is Debrecenhez nőtt
ha ennek a nagy és hatalmas kul-
túris fejlődésnek során Nagymé-
ltóságod segítségét kikapcsolnánk.

— Van szerencsém átadni a szót
Koneczné öméltségének — fejezte
be szavait a püspök — az intézet
igazgatónőjének, aki a mi nagysz-
szonyunk és akinek feje körül szö-
vődött sok érdem-gloria Erdélyből
táplálkozik, mert őt is Erdélyből
kaptuk.

Ezután Konecz Aurélné ismer-
tette a száz éves Dóczy-intézet fej-
lődésének történetét s kifejtette azt
a siralmas állapotot, amelyben ma
az intézetek állanak. Feltárta azt
a megdöbbentő helyzetet, hogy míg
ez az épület régen csak egy tagoza-
tot, a felső leányiskolát fogadta be
és 200 növendék számára épült, ma
4 tagozatban 1500 magyar leány
nevelődik és szorong a falak közt.
Ez az állapot testi és szellemi ve-
szélyt jelent a fejlődő és nagy jövő
előtt álló leányokra nézve.

— A református egyház tőle fel-
hetőleg nagy áldozatokat hoz az új
építkezésért, épúgy a tiszántúli re-
formátus egyházkerület és Debrecen
városa testvérileg támogatják,
mégis mind ez a megerőltetés sem
elegendő a 8-10 milliárdos terv
keresztülvitelére.

— Mi debreceni anyák és leá-
nyok, akik nem vehetünk aktív
részét e nemzetépítő munkában —
fejezte be határos beszédét Koneczné
— kérés szavunkkal és magyar asz-
szonyi szívünkkel, ösztönös és sze-
rető hű ragaszkodással folyamo-
dunk Nagyméltóságodhoz, hogy az
építkezést nagyobb arányú állami
segéllyel és építkezési kölcsönnel
segíteni méltóztassék. Kérjük, tá-
mogassa a református egyház tö-
rekvését, hogy az épület álljon és

A miniszterelnök és kísérete fél 6
óráig tartózkodtak a főispán ma-
gánlakosztályában, majd az 5 óra
40 perces gyorsal visszautaztak
Budapestre. Gróf Bethlen István
magával vitte díszdoktori diplomá-
ját és a Hév. tokba helyezett memo-
randumát.

hirdesse sok más alkotásokkal
együtt a református egyház szel-
lemi erejét és gróf Bethlen István
történelmi nagyságát s kormány-
zatának dicsőségét.

A miniszterelnök a következőket
válaszolta:

Villamosjáratok Bőszörményből és Nánásról Debrecenbe

Nagyszabású terv a Debrecen--hajdu- nánási vonal villamosítására

Küldöttség Bethlen miniszterelnöknél

A miniszterelnök kedvező választ adott

Bethlen István miniszterelnök —
tegnap a Vármegyeházán fogadta
azt a küldöttséget, mely a Debrecen-
hajdunánási vonal villamosi-
tására vonatkozó memorandumot
adta át.

A küldöttség tagjai voltak:
Magoss György dr. polgármester,
Rimanóczy Béla igazgató, dr. Fe-
hér, dr. Freund, Sesztina Jenő ka-
marai elnök, Békés Lajos, dr. Ra-
dó Rezső, Kállay Tamás mezőgaz-
dasági kamarai elnök, dr. Rác Laj-
os igazgató, dr. Ujvárossy Lajos
kir. közjegyző Hajduböszörmény-
ből, M. Tóth Pál községi főbíró és
Krámer József főjegyző Hajdudo-
rogról, dr. Péntes Mihály polgár-
mester, Berenesi János ügyvéd, dr.
Váczy József tanár Hajdunánás-
ról, Maday Gyula országgyűlési
képviselet, Pákozdy Sándor alispán
és Rásó István mint vasuti igaz-
gatósági tag.

A memorandum többek között a
következő érdekes részleteket tar-
talmazza:

„A Debrecen--hajdunánási vasu-
t több mint 40 évvel ezelőtt a
helyi érdekű vasutak uttorójeként
létesült és kezdettől fogva olyan
arányokban fejlődött, hogy már
jóval a háboru előtti időben tul-
lépte azokat a kereteket, amelyek
között a Máv. kezelésében álló he-
lyi érdekű vasutak a forgalom igény-
eit általában kielégíthették.

Ez a vonal Hajduböszörmény,
Hajdudorog és Hajdunánás váro-
sokban összesen több mint 60 ezer
embert kapcsol Debrecenhez, amely
pedig egész Keletmagyarország ipa-
ri és kereskedelmi gócpontja, a me-
gyei adminisztráció központja.

— Köszönöm azt a bizalmat,
amellyel felém fordultak ebben a
kérdésben. Ugy érzem, hogy akkor,
amikor a társadalom, az egyház, a
város egy ilyen fontos kulturális
intézmény érdekében megteszi a
maga kötelezettségét és áldozat-
készséggel siet ennek fejlesztésére
lehetővé teszi, hogy ez az építkezés,
amely mulhatatlanul szükséges,
meginduljon, akkor nem hiányoz-
hat ebből az áldozatkészségből az
állam sem. (Éljenzés.) Mindenesetre
a kultuszminiszter ural tudatom
ezt a kérést és azon leszek, hogy az
építkezés minél előbb lehetővé vál-
jék.

A zajos éljenzéssel és nagy öröm-
mel fogadott szavak után a minisz-
terelnöknek bemutatották a küldött-
ség tagjait: Balogh Istvánnét, Vár-
kocsy Bélánét, Baltazár püspök
két leánykáját, özv. Kardoss Gézá-
nét, báró Győrffyét, Kovács Gyulá-
nét s Dömsödy Ferencénét.

A miniszterelnök néhány percig
elbeszélgetett a hölgyekkel, majd a
főispán kíséretében visszavonult,
hogy készüljön az egyetemi ünne-
pére.

Debrecen egyetemi város is és az
egyetem, a klinikák az egész vidék
lakosságát idevonzzák. Ma Debrecen-
cent ugyanolyan megittélésben kell
részesíteni — Keletmagyarország
szempontjából, mint Budapestet
Magyarország szempontjából.

Ennek ellenére Debrecen (főleg
vasuti közlekedés tekintetében) —
nem részeseit megfelelő kielégítés-
ben. Ma csak 4 vonatpár áll a kö-
zönség rendelkezésére, ami számok
ban kifejezve 42 százalékos vissza-
esést jelent. — 1913-ban 7 vonatpár
közlekedett és a vasuton 762.535 sze-
mély utazott, míg 1925-ben csak
447.168 volt az utasok száma, vagy-
is 315.367 volt a visszaesés. — Az
utazói közönség meg van, csak az
utazási lehetőség hiányzik.

Jól tudjuk, — írják tovább a me-
morandumban — hogy a kormány-
zat mindent elkövet, hogy a há-
boru előtti viszonyok minél több
helyre álljanak, de azt is tudjuk,
hogy az államtól nem lehet min-
dent várni és a magángazdasá-
gnak is be kell kapcsolódnia. A haj-
dunánási vonal kinőtt azokból a
keretekből, melyek között az ál-
lamvasutak kezelése mellett a for-
galmi igényeket kielégítheti. — A
vasuttársaságtól az érdekeltég igé-
retet kapott arról, hogy önálló
üzembevitel esetén a vasutnak azon
a részén, amely a sűrű forgalom
miatt elsősorban villamosításra szo-
rul, azt mindjárt végre is hajtja.

Előttünk a megoldásnak — így
fejeződik be a memorandum — az
érdekeinket egyedül kielégítő az a
módja lebeg, hogy a városok kö-
zötti forgalom tramway szerűen
bonyolítottassék le. A vasuti társa-
ság a megoldásnak erre a módjára
hajlandó is olyképen, hogy a villa-
mos járatok Hajduböszörmény, ké-
sőbb Nánás belső területéről indul-
nának le és Debrecenben is a vá-
ros belterületén négy haladnának,
vagyis az utazóközönség közvélle-
nül jutna egyik városból a másik-
ba. — Ennek érdekében tisztelet.

Élőhalacsarnok

Hal és vadkereskedés

Arusit: édes víz élőhalat,
tengeri halkülönlegességet
és mindennemű főt vadat
DEBRECEN, CSAPO UTCA 37.
Telefon 7-86.

teljes kérésünk az, hogy adassék vissza a vasúttársaság saját kezelésébe a vonal és, hogy a villamosítást a fent körül irt módon megállapított határidő alatt hajtsa végre."

A memorandumot a következők írták alá:

Dr. Hadházy Zsigmond főispán, dr. Magoss György polgármester, Sesztina Jenő, dr. Radó Rezső, Kállay a tisztántul mezőgazdasági kamara elnöke, dr. Rác igazgató és Ilyefalvi Vitéz Géza rektor.

Bethlen István gróf miniszterelnök előtt dr. Hadházy Zsigmond főispán ismertette a memorandum tartalmát előszóval és kifejtette, — milyen nagy jelentősége van ennek a kérdésnek úgy gazdasági, mint kulturális szempontból.

Végül természetesen a miniszterelnök támogatását kérte ennek a célnak eléréséhez.

Bethlen miniszterelnök figyelemmel hallgatta a főispán szavait, — majd a következő nagyjelentőségű választ adta:

— Milyen tisztelt uraim! Én mindezenre ennek a konkrét ügynek azonnal utána nézek és utasítani fogom a kereskedelmi minisztert, illetőleg az államvasutakat, hogy ebben az ügyben vegyék fel a tárgyalásokat.

— Mi nekünk is az lehet csak a célunk, hogy egy város fejlődése lehetővé váljék, — itt pedig három, négy városról van szó. Nem állhatják ennek a fejlődésnek útját kieséses pénzügyi szempontok. Nem áldozatot kér a város az államtól, hanem hogy lehetővé tegye az állam, hogy ez a vidék boldogulhasson a saját pénzével, a saját erejéből. (Éljenzés, ugy van.)

— Én csak azt kérem, hogy méltóztassanak biztosítani azt, ha sikerül az államvasutal megoldatni a kérdést, hogy a vasut minél előbb ki is épüljön, hogy legyen megfelelő pénz rendelkezésre, mert hiszen ez az egész csak pénzkérdés. Nem tudom az illető társaság elég erős-e, — fejezte be a miniszterelnök szavait — hogy a maga erejéből létesítse a vasutat.

— Igen, erős, sok pénze van, — hangzott innen is, onnan is, derült-ség közben.

— Annyál jobb, — válaszolta nevetve Bethlen. — Én azt hiszem, ez keresztül fog menni. (Éljenzés.)

Ezután a miniszterelnök elbeszélgetett a küldöttség tagjaival a vasut ügyéről. Kérdéseire elmondták, hogy 50 kilométer hosszú és naponta 8 járat lesz.

Dr. Balazár Dezső püspök megjegyezte, hogy az itt tanulni akaró fiatalok számára érdekes hordereje lenne a villamos vasútnak, ami erkölcsileg is nagyon jelentőségteljes lesz az ifjuságra. Nem kellene Debreczenben lakniok, reggel jöhetnének és este haza mehetnének. A küldöttség tagjai nagy megnyugvással távoztak.

Szenzációs

újdívat különlegességek legolcsóbban **Frank Edéné!**

Leltározás miatt január 31-ig mélyen leszállított árak.

BAGI LAJOS

rőzs és rővidáru üzletében **Bathynyi uca 6.**

Farsangi újdonságok nagy választékban

Álhir Magoss György polgármester visszavonulásáról

A város vezetőségében teljes az összhang

A törvényhatósági tagválasztással kapcsolatban megindult kortézia első jelensége, hogy a helybeli fajvédő ujság azt az álhírt röpteti fel, mintha a város vezetőségében nem volna meg az összhang s dr. Magoss György polgármester nyugalmába akarna vonulni.

Bár e híresztelések tendenciája igen átlátszó, cáfolni is felesleges, mégis sajnálatosnak tartjuk, hogy dr. Magoss György polgármester nevet kortescélokba bedobják egy nem is jelentős választási küzdelemben.

Dr. Magoss György polgármester egy mindig maradandó értékűnek mondható nyilatkozatában kifejtette ép lapunk hasábjain, hogy a városi ügyek vitelénél semmiféle

irányt nem enged érvényesülni, mert ő nem egyes pártoknak, hanem az egész városnak polgármestere!

Dr. Magoss György ereje s munkabírása teljében van, alkotásai és megvalósulás előtt álló tervei befejezésére megvan acélos energiája, senki se akarja tehát neki a visszavonulási szándékot imputálni akkor, mikor működését mindenfelől a teljes megelégedés kíséri.

Olyan helyről, hol teljesen tájékozottak a városházi dolgok felől, kijelentették munkatársunknak, hogy dr. Magoss György polgármester visszavonulásáról szóló hírek semmi alapja nincsen és a város vezetőségében teljes az összhang.

Tanulják meg a mai gyermekek az ősember kerámiáját

A ref. tanítótestület ülése

Tegnap délután félnyolcórakor a református tanítótestület gyűlést tartott az egyház tanácstermében.

Törös Károly elnök megnyitóját után meleg hangon emlékezett meg a nemrégien elhunyt Kerékgyártó József tanítóról. Emlékének 1 percig tartó néma felidőssel adóztak. Majd referált az elnök a testület egy havi munkájáról.

Köszönetet szavaztak az egyháznak a karácsonyi segély kiutalásáért is.

Az irodalmi bizottság bejelentette, hogy február 12-én gazdag és magas színvonalú irodalmi délutánt rendez a Kollégium disztermében.

A népiskolai rajztanítás fontosságáról értekezett Fekete Mátyás tanító.

Dr. Kövessy József tanár az „Ősember kerámiája” címen tartott rendkívül érdekes és lebilincselő előadást arról, milyen volt az ősember kerámiája s hogy jó volna ezt bevezetni a mai gyermekeknek is kézügyesség formájában.

Örömel vették az Orle. jólétekiót, kifejezve Dobó Sándor elnök iránti tiszteletét.

Szoboszlón a forrás mellett telket vettek s azon egyelőre barakkot később impozáns épületet emelnek az üdülő tanítók számára.

A gyűlés estefelé ért véget.

Emlékszobrot állítanak a 212 berettyóújfalui hősnek

A szobrot a Levente-Otthon felavatásával egyidejűleg leplezik le -- Az ünnepéyre meghívják a kormányzót is

Biharvármegye több községében felalították már a hősök emlékszobrait. Legutóbb Sáp községben leplezték le ünnepélyes keretek közt a hősök emléket megörökítő szép szobrot. Berettyóújfalui képviselőtestülete már régebben elhatározta, hogy a berettyóújfalui 212 hős halottjának emléket állít. A szobrot Vas és Pongrácz szobrászművészek már elkészítették. A gyönyörű emlékmű a kürtjébe fuvó Lehel vezért ábrázolja.

A szobrot eddig azért nem állították fel, mert a szoborleplezési ünnepséget a Levente Otthon felavatásával akarják egybekapcsolni. A kettős ünnep: a hősök emlékszobrainak leplezése és a Levente Otthon felavatása emlékeztetés napja lesz Berettyóújfalunak. Az ünnepségre meghívják a kormányzót is, aki bizonyára meg fog jelenni Berettyóújfaluban, hogy fényt és díszet adjon a hősök emlékünnepének és magas személyével lelkesítse a leventéket, akik a hősök örökébe lépnek.

RÁDIÓ-MŰSOR

Péntek, január 21:
12.00 Davenport (1600): Kamarakvartett.

4.00 Budapest (555.6): Hans Göttling mesedélutánja.

4.15 Bécs (517.2): — Szimfónikus hangverseny.

4.30 Boroszló (322.6): Operettkeringők.

6.15 Budapest (555.6): Lux József dalestje.

7.00 München (535.7): Művésztrio.

7.15 Münster (241.9): Operarészletek.

7.45 Budapest (555.6): — Irodalmi rejtélyverseny.

8.00 Bécs (517.2): Anzengruber: A negyedik parancsolat című drámája.

Bern (411): Gounod: Margarethe című opera I. felvonása.

Hamburg (394.7): Két operamisztérium.

8.15 Boroszló (322.6): Ludwig Thomas-est.

Frankfurt (428.6): Vigjáték.

8.30 Budapest (555.6): Madách Imre-emlékünnepély.

Brünn (441.2): Rádió-szkeccs.

8.40 Bern (411): Kamarazene.

9.15 Berlin (483.9): Népdal-est.

10.00 Páris (447.8): Kamarazene.

10.30 Budapest (555.6): Mástfélórás könnyű zene.

10.40. Barcelona (325): Lehár-est.

Gyászrovat

ID. GAÁL MIHÁLY HALÁLA.

Hajduböszörmény város egyik nagy közbeesülésben álló egyéniségét vesztette el ismét. Idős Gaál Mihály földbirtokos, törvényhatósági bizottsági tag dr. Gaál Mihály országgyűlési képviselő édesapja 73 éves korában meghalt. A közbeesülésben álló öreg urról igazán el lehet mondani, hogy egyetlen haragosa, vagy rosszakarója nem volt. Mindég a szegények, elhagyottak szószólója volt és puritán igazságérzete sokaknak követendő példát adott. — A patriárkai szép korát mindég munkában töltötte. Még életének utolsó napjaiban is otthon foglalatzkodott. Fenn járt a padláson és amint lejött, a létra eltörtött alatta. Az idős földbirtokos olyan szerencsétlenül esett le, hogy agyvérzése támadt, amely halálát okozta. Halála általános nagy részvétet keltett. A család az alábbi gyászjelentést bocsátotta ki:

Mély fájdalommal megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesapánk nagyapánk, testvérünk és sógorunk id. Gaál Mihály földbirtokos életének 74-ik, bus özvegyiségének 21-ik évében f. hó 20-án, kilenc napi súlyos szenvedés után elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait f. hó 21-én délután 2 órakor a Kossuth téri ref. templomban tartandó ima után a Keleti temetőben levő családi sírboltban fogjuk örök nyugalomra helyezni. Hajduböszörmény, 1927. évi január hó 20-án. Béke lengjen porrai felett!

Gyermekei: Mihály nejjével Lengyel Violával, Emma özv. Sövägő Sándorné. Imre nejjével Konyári Margittal, Ferenc nejjével Kiss Juliánával, Zsigmond nejjével Kertész Máriával, Julianna férjével Kozma Sándorral, Lajos. Unokái: ifj. Gaál Mihály, Sövägő Sándor, Sövägő Emma, Sövägő Margit, Kozma Sándor, Kozma Pál, Gaál Juliska, Gaál Zsigmond, Gaál Sándor. Testvére: Gaál Sándor nejjével Karap Margittal és családjával. Sógornője: özv. Fekete Gáborné Virágos Zsófia.

POLG. ID. SZÓKE FERENC

gazdálkodó áldásos életének 68-ik, boldog házasságának 40-ik évében, január 19-én elhunyt. Temetése ma, pénteken délután 2 órakor lesz a Telek uca 33-ik számú gyászháztól, a református egyház szertartása szerint a háznál tartandó imádság után a Várad ucai temetőbe.

FÜLÖP JÁNOS

cipész-mester munkás életének 61. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a katolikus temető kápolnájából.

x Legszebb képeslapok és levél-papírok Thaisz papírüzletben Bika szállóval szemben. Telefon 489.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

Csokonai színház műsora:
 Péntek: *Cirkuszhercegnő*. Bérletszünet. — Tisztviselő-est.
 Szombat: *Cirkuszhercegnő*. Tisztviselő-est. — Bérletszünet.
 Vasárnap délután: *Hajtóvadászat*. Mérsékelt árak.
 Vasárnap este: *Az ember tragédiája*. Madách Imre halhatatlan remekműve, kiállítással. Bérletszünet.
 Hétfő: A) bérlet — *Az ember tragédiája*.
 Kedd: B) bérlet — *Az ember tragédiája*.

A színházi iroda jelentése:

Ma, pénteken este 7 és fél órakor:

Cirkusz Hercegnő

Tisztviselő-est!

Holnap, szombaton este:

Cirkuszhercegnő

Tisztviselő-est!

Mindkét este bérletszünet.

Az igényjogosultak, akiknek még nem volt alkalmuk gyönyörködni a

Cirkuszhercegnő

pompás előadásában, még ma szíveskedjenek a színházi irodában kedvezményes utalványaik átvételére befutni!

Vasárnap délután, mérsékelt árakkal:

Hajtóvadászat

Timár Ilia, Antók, Tamás, Fenyvesi Szilágyi Maresa, Szigeti Jenő felléptek vel.

Jegyek máától kezdve válthatók!

Az ember tragédiája

Vasárnap este új belanúással
 Adám — — Thuróczy
 Éva — — Halasi Mariska
 Lucifer — — Rajz Ferenc
 Péter apostol — — László Gyula
 Nyegle — — Tamás
 Tudós — — Szigeti Jenő
 Rendező: Remete Géza.

Jegykről ajánlatos mielőbb gondoskodni!

Szerdán és esütörtökön délután:

A szabin nők elrablása

Bobózat.

Kacagás, derű, vidámság!

A SZABIN NŐK ELRABLÁSA.
 Remek bohózat.

Szabó Gyula, Halasiné, Dolgos, Nádosi, László Gyula, Rajz, Püspöki R., Szigeti Jenő.

Jegyek holnaptól a színházi irodában!

A mozgőszínházak műsora:

Apolló: Leatrice szereplésével: Ut a pokol felé, és Mihályi István kalandos vígjátéka: A csodadoktor, magyar színművészekkel.

Vígyszínház: Clément Vautel világhírű regény nyomán: Önagysága nem akar gyereket, Corda Mária és Harry Liedtke-vel.
 Szombattól: Urániában Rádió hírnak. *Lehérsz* egy-előadásában.

Szérumoltásokkal kísérleteznek az influenza ellen

A pécsi egyetemen egy orvostanár sikeresen oltotta be több kollegáját

A pécsi egyetem közegészségügyi intézetének vezetője, *Fenyvessy Béla* egyetemi tanár az angol és amerikai hadseregben szerzett tapasztalatokból kiindulva olyan szérumot állított elő az influenza járvány leküzdésére, amely a legszebb reményekre jogosít. A szérummal beoltotta asszisztenseit és több kollegáját.

Hogy a szérum tényleg megvéd-e az influenza ellen, az a további kísérletekből tűnik ki. Egyébként a budapesti egyetem két kiküldöttje Pécsre érkezett, hogy az influenza ellenes szérumot tanulmányozzák.

Az influenza ellen védő szérum ügyében Gerlóczy Zsigmond dr. egyetemi tanár, a budapesti Szent László járványkórház igazgató főorvosa a következőket mondotta az újságíróknak:

— Hivatalosan nincs tudomásom a pécsi kísérletekről. Amióta az influenza-járvány nagyobb arányokat öltött, az egész világon kísérleteznek a járvány leküzdésére.

Ugyanígy értelemben nyilatkozott Vas Bernát egyetemi tanár, a fővárosi bakteriologiai intézet vezetője:

— Nem tudom — mondotta, — hogy miről lehet szó. Éppen azért levéllel fordultam a pécsi közegészségügyi intézet vezetőjéhez, hogy részleges felvilágosítást kapjak a

kísérletekről. Amit eddig a dologról olvastam, az teljesen új előttem és így nem mondhatok határozott véleményt.

A népjóléti és munkaügyi miniszterium tegnap a következő hivatalos jelentést adta ki:

A székesfővárosi tisztifőorvosi jelentés szerint a szerdai nap folyamán spanyol-nátha megbetegedés a székesfőváros területén nem fordult elő. A kerületi előjáróságok jelentése szerint az influenzás betegek száma 38, akiket a saját lakásukon ápolnak.

Pestvármegyében egyébként könnyű lefolyású influenzás megbetegedés nagyobb számban fordult elő. — Sopron vármegyében ugyancsak történtek megbetegedések, de súlyosabb szövödmények nélkül. Halálest nem fordult elő.

Szegeden a polgári lakosság közt is több enyhe lefolyású, 3-4 napos időtartamu megbetegedés történt. — Az ottani kerületi munkásbiztosító pénztár 26 és a vasúti betegsegélyező pénztár 60 megbetegedésről kapott jelentést.

Az iskolákban a náthaláz eddig csak kb. 10 százalékban fordult elő de ezek mind igen enyhe — szövödmény nélküliek. Halálest nem történt.

A honvédségi személyekről érkezett jelentés szerint a megbetegedés 282, ezek között súlyos 6. Halálest nem fordult elő.

A debreceni honvédegyészség vizsgálatának eredménye a nyíregyházi kardaffér ügyében

Még a múlt év november havában súlyosabb természetű affér történt Nyíregyházán, amelyről különböző híradások jelentek meg, különösen a fővárosi lapokban.

Az eset ügyében a debreceni honvédegyészség vizsgálatot indított, a melynek eredményét a honvédségi tisztikar reptájékoztatójában érdeklődő vitéz *László Miklós* tábornok, vegyes dandárparancsnok közzé is teszi, a mennyiben nyilatkozatot küldött be egyik fővárosi lapnak. A nyilatkozat a következő tényállást tartalmazza:

„1926 november 9-től 10-ére virradó éjjel Nyíregyházán, a Korona kávéházban, huszártisztek két színésznővel, cigányzene mellett szórakoztak és táncoltak. Éjjel után, midőn a kávéház közönsége eltávozott, két-három asztaltársaság tovább szórakozott. Egyik polgári asztaltársaság, kik között egy meglehetősen ittas ügyvédjelölt isült, sértő megjegyzéseket tett az egyik huszártiszttel táncoló színésznőre, miert is utóbbi — a tiszt figyelmét felhívva — a táncot abbahagyta.

Az említett huszártiszt a polgári asztaltársasághoz menve, a legundváltabb formák között felkérte a sértető ügyvédjelöltet, hogy megjegyzéseit hagyja abba. Ezután ugy a tiszt, mint a polgári társaság, külön-külön, a legbékéslebb hangulatban reggeli 4 óráig mulatott. A kávéházból való eltávozás alkalmával a polgári társaság egyik tagja — és pedig a fentemlített ügyvédjelölt — hangosan ismét sértő megjegyzést tett az egyik huszártisztre.

A huszártiszt felszólítására, hogy az elhangzott sértés reá vonatkozik-e, az ügyvédjelölt kijelentette, hogy a sértés igenis rá vonatkozik, sőt a sértést megismételte. Az elhangzott ismételt sértés után a tiszt kardját kötelességszerűen használta.

Az atlétatermetű ügyvédjelölt az első kardesapás után a kard pengéjét és tiszt ellenfelét megragadva, polgári társai segítségével letépte. Ezt látva utóbbinak a közelben levő egyik tiszt bajtársa, kötelességszerűen segítségére sietett s más mód rendelkezésére nem állva, kihuzott kardjával pár ütést mért az ügyvédjelöltre azért, hogy vesztélyben levő tiszt bajtársát kizabadítsa.

Az ügyvédjelölt ezután ismétellen fokozottabb dühvel neki ment az elsőtiben megtámadott huszártisztnak s ennek kezében tartott leeresztet kardját ismét megragadta és csak egy akkor odaérkező rendőr és egy harmadik tiszt tudták az ügyvédjelöltet megfékezni és elvezetni. Az ügyvédjelölt összesen 5-6 és pedig nyolc napon belül gyógyuló kardvágást szenvedett.

A jelenvolt tiszték lefegyverezve egyáltalán nem lettek.

Az egész ügy különben a tiszték előjáró parancsnoksága és annak ügyésze által tüzetesen ki lett vizsgálva és miután hivatalból üldözendő eset nem áll fenn, a lovagiaság szabályai szerint elintézhető.”

A ROBOZ TESTVÉREK BÜNPERE.

Budapest, január 20. A Kuria ma délután hirdette ki ítéletét a Roboz testvérek nemzetgyalázási és hűtlenségi bűnperében. A Kuria Roboz Imre büntetését megváltoztatta és összesen 5 évi börtönrre, valamint 700 pengő pénzbüntetésre ítélte. Roboz Béla büntetését a Kuria 3 évi börtönből állapította meg és ezt a büntetést az elszüvedett vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette.

Ismeretlen vevő megkárosította egyik debreceni órásmestert

Érdekes ügyben indított nyomozást a debreceni rendőrség. Pigniczky István debreceni órásmester december hó napban Grunfelder István gazdász, — Bácsalmás, Kossuth uca aláírással levelezőlapot kapott, amelyben a levélíró három darab fal órát és egy ébresztő órát rendelt.

Pigniczky a levél vétele után a megrendelt árut becsomagolta és utánvéttel elküldte Bácsalmásra. Néhány hét múlva a csomagot a posta visszakézbcsitette, mert a címzett Bácsalmáson nem volt található. Az ilyen módon károsult kereskedő a rendőrségen feljelentést tett ismeretlen egyén ellen. A debreceni rendőrség az ügyben átiratot intézett a Bácsalmási előjáróság-hoz s onnan az a válasz érkezett, hogy Grunfelder István nevű gazdász ismeretlen, ellenben egy nyugtán feltűnően hasonló kézírást találtak és valószínűnek tartják, hogy a kereskedő jóhiszeműségével a nyugtát kiállított egyén elt vissza. A rendőrség a nyomozást az adott alapon tovább folytatja.

Csendőrök vezettek elő ítélethirdetésre egy betörőt

Ifju Szántó Lajos tépei lakost 1924-ben a debreceni törvényszék lopás büntetéseért egy évi börtönrre ítélte. A fiatal földműves ugyanis betört a község határában fekvő egyik tanya- és a bezárt magtár feltörése után négy mm. buzát akart szekerem elszállítani. A zajra azonban felriadtak a tanya cselédei, akik a betörőt lefűlelték.

Az ítéletábla a múlt évben Szántó egy éves börtönbüntetését két évi fegyházra emelte fel. A törvény szerk megidézte, hogy kihirdesse előtte a másodfokú ítéletet, de nem jelent meg. A bíróság erre elrendelte elővezetését.

Tegnap aztán csendőrök hozták be Szántó Lajost a debreceni törvényszékre. Mikor Balogh Béla tanácselnök kihirdette előtte a két évi fegyházbüntetést, ugyancsak megdöbben. Előhozta, hogy ő csak tréfából akarta elvinni a buzát, különben is már jóban van a sértettel. Persze az okoskodás nem használt és a dolog vége az lett, hogy Szántó semmisségi panaszt jelentett be a Kuriahoz.

1927. február 13.

Ujságírók Görbe éjszakája
 a Bika dísztermében.

A magyar kormány a katonai ellenőrzés megszüntetését kéri

Budapestről jelentik: A kisan-
tant fővárosából bizonyos nyugta-
lanságot jelző táviratok érkeztek,
azokkal a hírekkel kapcsolatban, a
melyek szerint a magyar kormány
az illetékes nemzetközi hatóságok-
nál lépéseket tett a szövetséges-
katonai ellenőrző bizottság meg-
szüntetésére vonatkozólag. A hir-
adás szerint a kisanant kormány-
női közös lépéssel tiltakozni szán-
dóznak a nagyhatalmakkal, hogy
ezzel a magyar kormány kérésének
kedvezőbb elintézését lehetőség szer-
int megakadályozzák.

Szakértő helyről nyert értesülé-
sünk szerint erre vonatkozóan azon-
ban semmiféle lehetőség sincs.

„Értesülésünk szerint a szövetsé-
geskatonai ellenőrző bizottság
Magyarországon tevékenységét
maradék nélkül kimerítette s a bi-
zottság által kifogásolt tényeknek
egész sorozatát a magyar kormány
nál elhárította, amennyiben már
régebben ezekre vonatkozólag meg-

egyezés nem jött volna létre, — az
utóbbi időben nyertek elintézését
ugy hogy a szövetségeskatonai bizott-
ság véleménye szerint is semmi
kétség nem merülhet fel többé ab-
ban az irányban, hogy Magyaror-
szág a békeszerződés leszerelési
clausulájából folyó valamennyi kö-
telezettségének kifogástalan mó-
don eleget tett.

Az egyik bécsi lapban most meg-
jelent hírrel szemben megjegyez-
zük, hogy a cikk neveléses gyu-
sanításokat tartalmaz. Az ellenőrző
bizottság ugyanis a legjobban tud-
ja, hogy Magyarországon sem Sop-
ronban, sem máshol semmiféle ka-
tonai anyagkészletek nincsenek és
arcátlan gyusanítás ügyét állítani,
amely annyira valószínűtlen, hogy
semmiképp sem akadályozhatja meg
azt, hogy a jövőben való ellenőrzés
kérdése teljesen a békeszerződés
kétségkívül álló világos rendelkezé-
seinek megfelelően szabályoztas-
sék.

Osztirák fantáziák Magyarországon készen álló nagy hadseregről, földalatti municiógyárról stb.

Bécs, jan. 20. (MTI.) Az „Arbeiter Zeitung“ jelenti, hogy Deutsche tábornok, a szociáldemokraták parlamentari frakciójának titkára köz-
lése szerint a szociáldemokrata képviselők klubjában ülésén szóba-
kötött a burgenlandi esendőrpáncs-
nokság és katonai igazgatási köz-
pont. A párt Burgenland vissza-
szerzésére irányuló állítólagos mag-
yar propagandáról s a katonai
igazgatási központról mindössze
annyit tud, hogy néhány magyar-
országi községben november 4-ikét,
mint gyásznapot ünnepelték meg
— mert ezen a napon hívták vissza
— annak idején a magyar elflkel-
let. — A esendőrpáncsnokság vi-
szont ismételt megafolt meséket
megégit fel arról, hogy Magyaror-
szágon készenlétben áll egy fantasz-
tikus nagyságu, teljesen felszerelt
hadsereg és azonkívül hitelt ad
egy katonai szökevény elbeszélésé-
nek földalatti munició gyárról.
— A esendőrpáncsnokság jelen-
lése végén azt mondja, hogy a hi-
vatalos Magyarország nem fog be-
törést elkövetni, a reguláris kato-
nák sem lesz benne részes, s hogy
Ausztria sokoldalú gyengesége mi-
att a befürés sikerrel járna. — Az
1926 március 24-ről kelt jelentés
mostani feltalálása alighanem ös-
szefüggésben áll a szövetségeskatonai
ellenőrző bizottságnak a jö-
vőben esedékes visszahívásáról szó-
ló hírel.

Bécs, jan. 20. (MTI.) A „Wiener
Stimmen“ az Arbeiter Zeitung-nak
a nyugatmagyarországi veszélyé-
ről szóló mai cikkét gúnyos han-
gon tárgyalja. Az állítólag 600 ezer
főnyi magyar hadseregről szóló me-
gít bizonyára mindenki fantaszi-
kus kitalálásnak fogja minősíteni.
— Ami pedig a löszergyárat illeti,
a békeszerződés ugyint Ausztriá-
nak. Magyarországnak is megén-
gédte a magyar löszergyár üzem-
ben tartását. Ausztriának tehát
egyelőre semmi oka sincs borzon-
gásra. Ha Magyarországon sokan
dúlnak, akik Nyugatmagyarországot
szerezni kívánják, az éppen
olyan, mint az, hogy az osztirák
nem tudják feladni Felsbergnek,
Gründnek, Déltirolnak, Karinthiá-

nak és alsó Stájerország egyes r-
szoinek elvesztését.

Egy szökevény katona szabadonbocsájtását kéri az osztirák

Bécs, január 20. A nemzetgyűlés
mai ülésén Seitz Bauer Otto és tár-
sai, szociáldemokrata képviselők az
osztirák kormányhoz Jagodics mag-
yar szökevénykatona kiszolgáltatá-
sa tárgyában interpellációt nyuj-
tottak be. A kérdés úgy szól, hogy
igazolja a kormány Jagodics Mi-
hály kiszolgáltatását és készek arra,
hogy a magyar kormánytól Jago-
dics azonnal szabadon bocsájtását
kérjék.

A KINAI HORDÁK RÉMTETTEI.

Budapest, január 20. XI. Piusz
pápa a Kinában levő katolikus
missziókat Angliának jóindulatába
ajánlotta, miután a kínai hordák
halomra gyilkolják a papokat és az
apácákat.

SZÉNMEZŐKET TALÁLTAK FEJÉRMEGYÉBEN.

Székesfehérvár, jan. 20. Fejérme-
gyében Bieske környékén ezenkor-
deli szénmezőkre bukkantak. — A
szénmezők feltárása és kiaknázása
előjából jelentős pénzösszeget ala-
kult. Bieske környékén kutatás fo-
lyik és remény van arra, hogy a
tatai szénmezők minőségének meg-
felelő szénre fognak találni nagyobb
mennyiségben.

BÜNBÁNÓ TOLVAJ.

Miskolc, jan. 20. Feurmann De-
zso Mogyorócska községbeli lakos
Törroencsen betört egyik kereske-
dő üzletébe, ahonnan 900 ezer koro-
nát ellopt. A lopás után megbán-
ta tettét és a csendőrségre ment,
aol feljelentette önmagát, egyben
epdig a lopott pénzt visszaszál-
laltatta. A bünbánó tolvajt letartó-
ztatták és bekísérték a miskolci tör-
vényszék fogházába, mert nincs ör-
landó foglalkozása.

Elfogták a Kereskedelmi Bank sikkasztóit

A kairói konzul adta a rendőrség kezére Rétit és Pekaryt

Budapest, január 20. A Pesti Ma-
gyar Kereskedelmi Bank sikkasztói:
Pekary Károly és Réti — állítólag
megérkeztek Kairóba. A főkapitány-
ság táviratozott az ottani magyar
konzulátusnak és a rendőrségnek.

Budapest, január 20. Ujabb jelen-
tés szerint mindkét sikkasztót elfog-
ták. Rétit és Pekaryt kairói konzul jut-

tatta a rendőrség kezére. Réti meg-
jelent ugyanis a konzulátuson és ut-
levelet kért, de nem kapott. Ezután
valahogyan hamis utlevelet szer-
zett, de a konzul feljelentésére —
akinek az utlevélkérdő gyanus volt.
— a vonaton elfogták és Pekaryval
együtt visszahozták Alexandriába.

Vámospércs 417 hold földért perli a román államot

Általános meglepéssel fogadta
a magyar közvélemény a magyar-
román vegyes döntőbírság január
10-iki végzését, amelyben a döntő-
bírság kimondotta a maga illeté-
kességét a magyar állampolgárok
kisajátított földje miatt Románia
ellen indított birtokperekben. A vég-
zés nyomán most a döntőbírság
hozzákezd a perek érdemi tárgyalá-
sához s ítéletet mond a hirhelt ro-
mániai földreformtörvényről, ame-
lyet a román kormány hivatalosan
szociális intézkedés gyanánt állított
be, voltaképpen azonban az erdélyi
magyar kisebbség elnyomására irá-
nyuló jogfosztás, amely beleütközik
a cseppet sem humánus békeszerző-
dés rendelkezéseibe is.

A felperesek között, akik immár
nyugodtan várják, hogy a döntőbíró-
ság elővegye ügyüket, találunk Fri-
gyes királyi herceget is. Külön pe-
rel egy 24 nagybirtokosból álló ér-
dekeltség, köztük Bethlen István
gróf miniszterelnök, Teleky Pál gr.
és néhai Szécsen Miklós gróf párisi
nagykövet özvegye.

Az utóbbi összesen 2818 holdas bir-
tokot perel. Közösen perelnek 137-en

kisebbség nagyobb birtokokat. Ezek kö-
zül a legnagyobb birtok Nopcsa
Elek báróé, akitől Hunyad megyé-
ben 4328 holdat vettek el. Ennek jel-
lemzésétül, hogy a román földbirtok
reform nemcsak a latifundiumok,
— hanem általában a magyarság ellen
irányult, felemlítjük, hogy pl. egy
Sente Bálint nevű magyar két hold-
dat, Dezső Kálmán hármat, Szőlő
László négy holdat perel, sőt özvegy
Lukács Simonné és özvegy Hofmayer
Gózné mindössze pusztá házat kö-
veteli vissza. Még község is perel
Vámospércs, amelytől 417 holdat ra-
boltak el.

Akik egyáltalában foglalkoznak a
nemzetközi joggal, — valamennyien
biztosra veszik, hogy a döntőbíró-
ság, amelynek elnöke a svéd Zeden
Kranz, akkora pártatlansággal és
függetlenséggel kezeli az ügyet, mi-
szerint hatálytalanítja a román kis-
ajátítást, mert ahol apró, törpe bir-
tokosok néhány hold földjüket és
özvegy asszonyok egyetlen házukat
is elvesztették, ott nem lehet szociá-
lis érzékről, közszükségről beszélni,
hanem csak jogsértésről.

POKOLY JÓZSEF BELÉPETT AZ EGYSÉGESPÁRTBA.

Budapest, jan. 20. Az egységes-
párt elnöki tanácsa szerdán este
értekezletet tartott, amelyen fog-
lalkozott a pártba újonnan belé-
pett országgyűlési képviselők és
felsőlázi tagok felvétel. Többek kö-
zött belépett az egységspártba Po-
koly József, a debreceni egyetem
felsőlázi tagja is.

MEGHALT A TRIANONI HATÁR „FÖLDRAJZTUDÓSA“.

Pécs, január 20. A napokban meg-
halt Ovíjics Jován, jüszoláy föld-
rajz-tudós, aki arról volt nevezetes,
hogy a trianoni határ megállapítá-
sakor a baranyai Karasica patakot
hajózhatónak mondta s ennek a bel-
grádi tudósnak szakvéleménye alan-
ján a Karasicát hajózhatónak is fo-
gadták el.

TIZ EV UTÁN ADOTT ÉLETJELT EGY HADIFOGOLY.

Pécsről jelentik: Sokan vannak
még orosz hadifogságba került ma-
gyar katonák, akiknek életéről hoz-
zártározóik lemondtak. Vosztrov-
szky János pécsi géplakatos 1915
májusában fogták el az oroszok és
1917 óta nem adott életjelt magá-
ról. Tegnap január elsejei keltezés-
sel lap érkezett a hadifogoly Sás-
don lakó unokáncséhez, amelyben
tudatja vele Vosztrovszky, hogy
Saratovban gyárban dolgozik és
kéri, tegyenek lépést, hogy haza-
kerüljön.

MOSZKVAI FENYEGETÉS.

Budapest, január 20. Gadó István
táblai tanácselnök, ki a Rákosi-féle
kommunista bünpert vezette, szkra-
táviratot kapott a szovjet munkás-
ságtól, amelyben az elítéltek szabad-
lábra helyezését sürgetik. A tár-
virathoz kommentárt fűzni feles-
leges.

UJABB TRANSPORT ÉRKEZETT FRANCIAORSZÁGBÓL.

Budapest, jan. 20. Ma délelőtti
Hegyeshalom határállomásra Fran-
ciaországból 47 visszavándorló ér-
kezett, akik azonnal tovább utaz-
tak a győri egészségügyi megfi-
gyelő táborba.

MIT TARGYAL AZ ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, jan. 20. Holnap dél-
után a kormány tagjai Bethlen mi-
niszterelnök elnöke alatt minisz-
tertanácsot tartanak. Mint értesü-
lünk, az országgyűlés az adórör-
sékletésekről szóló törvényjavaslat
letárgyalása után azonnal tárgyal-
ni kezdi az 1927—28. évi költségve-
tést, hogy az legkésőbb július 1-re
törvényerőre emelkedhessen.

JÁSZAI SAMU TEMETÉSE.

Budapest, jan. 20. Ma temették
el a főváros által adományozott
dizsírhibylen Jászai Samu volt nem-
zeti gyűlési képviselőt. A magyar-
országi szakszervezetek és a szak-
szervezeti tanács nevében Rothen-
stein Mór bucsuztatta a halottat.
A munkások dalosszövevénye arasz-
dalokat énekelt.

A NAP HIREI

A theológiai konferencia zárógyűlése

Budapest, jan. 20. A református theológiai konferencia zárógyűlése a régi képviselőház termében Hegedűs Lóránt ny. pénzügyminiszter mondott befejező beszédet. Az a véleménye, hogy a nyugati államok lehetnek barátaink, Anglia most is mindenütt jelen van és csak rajta keresztül és vele lehet bennünket újra talpraállítani.

Szenes Zsigmond a gyermekklinika adiunktusa. Igen szép kiűntetés érte a napokban dr. Szenes Zsigmondot, az ismert gyermekorvost. A debreceni tudományegyetem tanácsa a gyermekklinika adjuktusának hívta meg. Ez a meghívás Szenes Zsigmondban arra érdemes, kiváló képzettségű, nagytudású férfit ért, aki emez új működési körében is bizonyára épp úgy érvényesíteni fogja emberszeretetét, szociális érzését és tehetőségét, mint azt eddigi munkásságával is tette.

Legszébbek a Kalap-üzem selyem és bársony gyalap újdonságai Piac-telec 9.

Izr. istentiszteletek. A Deák Ferenc uccai templomban Jiszro-szombatján: Pénteken este egynegyed 5 órakor. Szombaton reggel haskomoh egynegyed 8, Muszaf-ima hiszónoklat, tel fél 11, Mincho-ima délután 3, esti-ima 5 órakor.

A Kápolnási uccai templomban szombaton reggel fél 8 órakor. Hétköznapokon mindkét templomban reggel háromnegyed 7, este fél 5 órakor. Az előnétség.

A KAOSZ teadélutánja. — A KAOSZ vasárnap ismét megrendezi tea délutánját. Az immár nagy közkeveltségnek örvendő teadélután sorozatunkat vasárnap folytatjuk. A kellemes szórakoztatásokra szolgáló dolgainkat feleslegesnek tartjuk külön megemlíteni, amennyiben nagyérdemű közönségünk arról már több ízben meggyőződött. Amennyiben külön meghívót nem bocsátunk ki, ezután kérjük kedves közönségünk minél nagyobb számban való megjelenését. KAOSZ vezetősége.

Ha rosszul lát, mie öbbs keresse fel Nagy látzeraszt, Piac-ucca 30. főposzta mellett. Javítások szakszerűen készülnek.

A műveheni Paulener barátok világhírű söre, a „Salvator” sör, amely izre, zamatra és tápértékre nézve egyedül álló a maga nemében, ismét kapható városunkban. Ébredeti töltésű palackokban a Kónisek Géza K. rt. üzleteiben szerezhető be csapolva az „Angol Királynő” szálloda éttermében kapható.

Két előadás is lesz a Kékosz vasárnapi összejövetelén. A Kékosz debreceni csoportja vasárnap délután 5 órakor tartja a Royalban levő klubhelyiségeiben leközelebbi sorozatos összejövetelét. A vasárnapi összejövetelen előadás tartására a Kékosz vezetőségének sikerült Zih Sándor dr. egyetemi tanárságát megnyerni, aki egy nagyon érdekes s most különösen aktuális témáról tart előadást: a fertőző betegségekről. Zih Sándor dr. után előadást tart még Brück István dr., a Kékosz debreceni csoportjának ügyésze is igen érdekes tárgyról. Az előadásokat a szokásos családi jellegű szórakoztató est követi.

Haditengerész akart lenni egy csaló és okirathamisító

A debreceni törvényszék tegnap tartotta ügyében a főtárgyalást, amelyet elnapolt

Klein Armin sajjószentpéteri kereskedő magánokirathamisítással és csalással vádolva került eszütörtökön délelőtt a debreceni törvényszék elé. A főtárgyalást dr. Balogh Béla tanácselnök vezette, akit most nevezett ki elnökké az igazságügyminiszter és akinek ebbeli minőségében ez volt az első tárgyalása.

A vádlott 1924 február 4-én Reichmann Vilmos kereskedőnek átadott egy fedezeti váltót tíz millióról kiállítva. A váltóra Klein az apósa nevét hamisította rá, mint elfogadóét. Később elvált feleségétől és ekkor apósa rögtön megtette ellene okirathamisítás miatt a feljelentést.

A másik vád az volt Klein Armin ellen, hogy 1925. év elején a Feldmann Dániel terménykereskedő cégnek eladott 20 mm. búzát, — noha neki magának egy kiló búzája sem volt. A búzára felvett három és fél millió előlegét, de a szállítást nem teljesítette.

Mikor már nagyon szorult a hurok a nyaka körül, kiszökött Franciaországra.

Innen Hollandiába ment, ahol be akart állani a haditengerészethez. — Mielőtt azonban felvették volna, az ellene kibocsátott köröző-levelel alapján elfogták és Magyarországra hozták, ahol előzetes letartóztatásba helyezték.

A tegnapi főtárgyaláson a vádlott azt adta elő, hogy ő az apósa engedélyével írta rá annak nevét a váltóra. — Feldmannnak pedig tényleg szállítani akarta a búzát, meg is van neki Sajószentpéteren a lekötött mennyiség.

Ezzel szemben a vádlott apósa azt állítja, hogy ő nem adott felhatalmazást a váltó aláírására, — sőt a feleség is rávallt volt férjére. — Az elnök szembesíti őket, de mindegyik konokul megmarad állítása mellett. — Klein végül is dühbe jön és rákiált a feleségére: — Amíg együtt élttem veled, addig jó volt a váltó, ugye, de most már rossz!

A tanúk kihallgatása után a védelem újabb tanukat nevezett meg. Ezeknek kihallgatása céljából a bíróság a főtárgyalást elnapolta.

A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem új száma ma, pénteken este jelenik meg az összes tiszántúli munkákkal.

Bárhová elszállítja a Fortuna bérautóvállalat. Kocsirendelés a 320. számú telefonon.

Lelepták a cégtábláját. Különös lopás ügyében tett feljelentést a debreceni rendőrségen dr. Ungár Ferenc ügyvéd. A feljelentés szerint ismeretlen tettes dr. Ungár cégtábláját lelopta a Simonffy ucca 1-b. számú ház faláról. Hasonló bűncselekmények a közelmúltban már előfordultak, amikor a Szent Anna és a Bathányi uccákon levő cégtáblákat lopták el a tolvajok. A rendőrség a nem minden-napi lopás tetteseit keresi.

Tudnia kell, hogy a Fortuna bérautóvállalat telefon száma 320.

Születések. A debreceni anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán az alábbi születéseket jelentették be: Kovács Lajos kertész, fia Barna Gyula; Szatmári József ügynök, leány Irén; Szakál Gábor földműves, leánya halva született; Lina András raktárnok, leány Erzsébet; Maurer Bernát vármőrmester, fia Imre; Katona József üzletvezető, leány Erzsébet Ilona; — Nagy Ferenc tanár, fia Tibor Zoltán; Katz Áron tollkereskedő, leány Judit; dr. Kun Sándor ref. főgimnáziumi tanár, fia Ákos Sándor; Jónus István cipész, fia Imre; Jakab Miklós vonat-kísérő altiszt, fia Miklós.

Halálozások. A debreceni anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Csórián Erzsébet ref. 5 hónapos, Mikepécsi ut 1.; Juhász Zoltán ref. 40 éves, Szappanos ucca 16.; Fülöp János rk. 63 éves, Kishegyesi ut 40.; Jónás János rk. 4 éves, Walaffka ucca 29.; Pozsár Gábor ref. 68 éves, Hajduszooszló; Fegyveres Gábor ref. 35 éves, Vesselőnyi tér 1.; Fogel Jakab izr. 69 éves, Vámospercs.

A dohányhoz gyufa is jár Különös öngyilkossági kísérlet

Budapest, jan. 20. Répás Imre péktanone egy pakli dohányt meg-evett és gyufaoidatot ivott hozzá. — A mentők a kórházba szállították. Állapota súlyos.

Elsikkasztotta a Frohner szálló főpincérének briliáns gyűrűjét

Amikor a gyűrűt kicserélte, me: szökött Debrecéből

Sikkasztás miatt tett feljelentést a rendőrségen Tapler István, — a Frohner szálló főpincére, Darányi Margit, férjezett Weber Ferencné ellen. Tapler néhány hónappal ezelőtt átadott Darányi Margitnak egy briliáns gyűrűt, 700.000 korona értékben, azzal a megegyezéssel, — hogy Darányi Margit a gyűrű árát két hónap alatt kifizeti.

A két hónap már régen lejárt és Darányi Margit nem fizette ki a gyűrű árát, ellenben megszökött Debrecenből. A rendőrség a sikkasztó asszony után nyomozást indított és ezirányban megkereste a rákoscsabai hatóságot, Darányi Margit születésére vonatkozólag. A megkeresésre tegnap érkezett meg a válasz a debreceni rendőrségre, amelyben azt közli a rákoscsabai rendőrség, hogy Darányi Margit valódi neve Duch Margit és élnéven szolgált Debrecenben. Tartózkodási helyére vonatkozólag nem tudtak felvilágosítást adni. A debreceni rendőrség a nyomozást tovább folytatja.

Kidobták a korcsmából — meghalt

Szombathely, január 20. Kurucz Károly régi haragost. Vadász József vivánci kishirtokost kidobta a korcsmából. Vadász olyan szerencsétlenül esett le a lépcsőn, hogy — szörnyen halt. Kurucz Károlyt letartóztatták.

Aszpirinnal megmérgezte magát egy fiatal leány

Tegnap délután egy fiatal leány követett el öngyilkossági kísérletet Lókody Katalin Péterfia-ucca 14. szám alatti lakos, 18 éves eszélőleány. 50 gram aszpirinnel megmérgezte magát. — A házbeliek az esetről értesítették a mentőket, a kik első segélynyújtás után Lókody Katalint a belgyógyászati klinikára szállították. — Állapota nagyon súlyos. Öngyilkossági kísérletének oka ismeretlen.

“EXKIZE”

Február

6

Meggyilli Narancs, Citrom Import R. T.
Főraktára Császó ucca 33.
Az összes déligyümölcsök lego'csöbb forrása.

KÖZGAZDASÁG

Uj, igen kedvező feltételű kölcsön a mezőgazdák részére

Mint a fővárosi lapok közleményeiből ismeretes, az Országos Központi Hitelbiztosíték az Angol-Magyar Bankkal együttesen megállapodást létesített a Marshall Field, Gloré, Ward & Co. newyorki bankcsoporttal, melynek révén a magyar gazdaközönség részére rendkívül kedvező feltételek mellett 5—10 éves, dollárra szóló, első helyen bekebelezett jelzálogkölcsönök lesznek folyósíthatók. A kölcsönök kihelyezésével Debrecen városában az Angol-Magyar Bank, mely a kölcsön jelentékeny részét plasztirozza, fiókját bizta meg.

Az új kölcsön igen előnyös feltételek mellett vehető igénybe, amennyiben csupán 8 1/2% kamat fizetendő, úgy hogy tehát a kölcsön rendkívül alkalmas régibb, nyomasztó terhekkel járó függő adósságok konvertálására.

A kölcsönök általában öt évre szólóak, azonban a kölcsönadósoknak jogukban lesz az öt év lejártával a kölcsönök visszafizetését további öt évre kitolni.

A kölcsönök általában a mezőgazdasági ingatlanok értékének 30%-áig folyósíthatók és az értékelésnél a mezőgazdasági ingatlanokhoz tartozó gazdasági épületek és létesítmények is figyelembe veendőek. Az eddigi kölcsönök csupán az ingatlanok értékének 25%-áig voltak folyósíthatók, az épületek értékének figyelembevétele nélkül. Szőlőkre és rendszeres kitermelés alatt álló erdőkre a becslések 20%-áig folyósíthatók kölcsönök, az előbbiekre azonban az Angol-Magyar Bank csupán az esetben folyósíthat kölcsönökkel, ha a szőlők mezőgazdasági ingatlanokkal fűgnek össze és azok terjedelmének egyötöd részét nem haladják meg.

A szóbanforgó kölcsönök minden eddigi kötvénykölcsönöknél lényegesen magasabb árfolyamon, 98%-on folyósíthatók.

Tekintettel a kölcsön irányában már is megnyilvánult igen nagy érdeklődésre, valamint a már előzőszerint is igen nagy számban beérkezett kölcsönigénylésekre, ajánlatos a kölcsönkérvényeket mielőbb az Angol-Magyar Bank debreceni fiókjára utján benyújtani, melyek sorrendjükben a legsürgősebben fognak elintéztetni.

Terményárak.

Készárúüzlet hivatalos árjegyzés: buza tiszta 31.90, felsőtiszta 31.70, felemegyei 31.30, dunántúli 31.10, pestvidéki rozs 25.60—25.80, egyéb rozs 25.40—25.80, takarmány árpa I. 20—20.60, tak. árpa II. 19.20—20, köles 14.80—15.50, felsőmagyarországi sörárpa 26.00—28.50, egyéb sörárpa 24.50—26.50, tengeri 17.40—17.80, zab I. 20.00—20.60, zab II. 19.50—19.80, korpá 14.40—14.80, lucernamag 288—304, lóheremag 256—280.

Ferencvárosi sertésvásár:

A ferencvárosi sertésvásárra 2100 volt a felhajtás. Eladtak élőszuliban kilogrammonként könnyű sertést 24—28, közepes sertést 134—136, nehéz sertést 138—142 fillérért. — A vásár irányzata vonatott volt.

Devizaforgalom.

Angol font	27.7175—27.7975
Bélgia	79.35—79.70
Cseh korona	16.89—10.67
Dinár	10.62—10.63
Dollár	568.80—571.20
Francia frank	22.55—23.—
Hollandi forint	228.80—229.80
Német márka	135.35—135.85

SPORTHIREK

Európa és Magyarország többszörös bajnokai találkoznak a debreceni birkozóversenyen

A verseny előmérkőzései szombaton este, a döntők vasárnap délután lesznek

Január 22. és 23., szombaton és vasárnap rendezi a DMTE a diszelnöke, Kovács Gyula által alapított nagyértékű vándordíjas versenyt, melynek elődöntői szombaton este 7 órakor kezdődnek a DTE Péterfiak tornacsarnokában, míg a döntők vasárnap délután 4 órakor az Arany Bika disztermében folynak le.

A hivatalos nevezési lista ma érkezett meg a DMTE vezetőségéhez, és a listából örömmel láthatjuk, hogy ezen a versenyen Európa és Magyarország többszörös bajnokai adnak egymásnak találkozót, rajtuk kívül indulnak a fővárosi versenyzők legjobb szeniorjai, a vidékről Jászapáti, Nyíregyháza és a helybeli egyesületek legjobbjai, akik között többszörös kerületi bajnokok vannak.

A versenyzők között találhatjuk: *Matura Mihály, Maróthy József, Szalay Imre, Harmath István, Arany József, Skerlecz Gyula, Kelemen Béla, Meister István, Mattauch Ferenc, Molnár László, és Schrankó Árpád* többszörös magyar és Európa bajnokok neveit is, rajtuk kívül sok kerületi bajnok így Nagy Lajos, Szalay József, Szuhács András, Kiss Mihály, Steinbach László, Dóró Lajos, Illés Ferenc, Daróczy István, Kripló Antal, Maklár Géza, Nóránt István, Koprek István, Orbán József és Kovács Mihály is indulnak.

A budapesti Törekvés, a tavalyi védő 18 emberét indítja, a budapesti MTE 12 emberrel veszi fel a küzdelmet a budapesti Éme, Jászapáti, Nyíregyháza és Debrecen legjobb erőivel és így a vidék és a főváros legjobbjai találkozása érdekes és szép küzdelmeket ígérnek.

A hivatalos nevezési lista egyébként a következők:

Légsúly: Nagy Lajos és Sipos János (DVSC), Szalay József, Kányássy József, Csuka Lajos, Szepesi Béla (DMTE), Elías János, Kelemen Béla és Droppa János (budapesti ÉME), Arany Lajos Galambos József, Löwinger Béla (budapesti MTE), Rothmann Ferenc, Segelbaum Sándor és Vegera Pál (NyKISE), Lédóczy Antal (Jászapáti), Soós Sándor, Neuburger József, Pim Sándor és Balázs Ernő (budapesti Törekvés), Szuhács András (NyTVE).

Pehélsúly: Dóró Lajos, Nagy Lajos, Ménes Sándor (DMTE), Harmath István, Skerlecz Gyula (budapesti MTE), Szabó István és Belezsnay József (NyKISE), Illés Ferenc (Jászapáti), Mattauch Ferenc, Lipárdy Miklós, Kovács Károly és Polgári Ferenc (budapesti Törekvés).

Könnyűsúly: Kiss Mihály, Zeke Mihály és Mező József (DMTE), Hlovszky Mihály (NyKISE), Matura Mihály és Oblath Jenő (budapesti MTE), Schrankó Árpád (Jászapáti), Molnár László, Neuburger Ferenc és Steinbach János (Törekvés).

Középsúly: Kacsó József és Daróczy István (DVSC), Kripló Antal, Székely László (DMTE), Sikó Kelemen és Maklár Géza (budapesti ÉME), Kovács József (MTE), Meister István, Havas János, Lako vits Rudolf és Kertész Béla (budapesti Törekvés).

Nagyközsúly: Nóránt István

(DMTE), Szalay Imre és Szulch Sándor (budapesti MTE), Koprek István és Pozderka Imre (budapesti Törekvés), Korbély János (NyTVE).

Nehézsúly: Orbán József (budapesti MTE), Kovács Mihály és Racsó János (NyKISE), Maróthy József (budapesti Törekvés).

Mint a hivatalos listából is megállapítható a szombati és vasárnapi birkozóverseny a legérdekesebbek egyike lesz, amelyek városunkban lezajlottak és méltán fogja megérdemelni a közönség támogatását.

A Debrecenben régen látott birkozóversenyre jegyeket előreváltani lehet Vági István Piac-utcai ékszerüzletében, a Fogyasztási szövetkezet Csapó-utcai főüzletében, valamint a Munkás Otthonban.

A versenyre tiszteletdíjakat ajánlottak fel a következők: Kovács Gyula gyönyörű szép három díjat, Vági István két díjat, a Munkás Otthon vezetősége egy díjat, ahogy értesülve vagyunk még több tiszteletdíjat is fognak felajánlani városunk sportszerető közönsége köréből. Adományokat a Munkás Otthon vezetősége fogad el.

Nem sikerült az Attila szervekedése.

Talán a leghangosabb reklámmal dolgozik az összes profi csapatok között a miskolci Attila és egyre-másra hasábos cikkek számolnak be az Attila szervekedéséről. Megírták a lapok, hogy az Attila leszerződött Szemzót, a Salgótarjáni BTC válogatott kapusát és Reisnert, az UTSE jóképességű hátvédjét. Most aztán kiderült, hogy Szemzót a Hungária szerződte le, Reisnert pedig a Bak FC és így az Attila hopton maradt. Pedig az Attila védelmére ráférne egy kis erősítés.

Felhívás.

Felkérem az összes D. Turul játékosokat, hogy fontos megbeszélés és csapat összeállítás végett folyó hó 22-én, este fél 8 óra ókvetlen jelenjenek meg a rendes helyen. Veretőség.

5909—926. tk. sz.

Arverési hirdetmény.

Angol-Magyar Bank R. T. végrehajtónak 2.000.000 korona tőkekövetelés behajtása végett a végrehajtási árverést a derecskei kir. járásbírótság területén levő Hosszupályi községben fekvő és a hosszupályi 191. sz. betétben felvett szőlőből és nádasból álló ingatlanból Szabad Istvánt illető részre 6.400.000 korona kikiáltási árban, az ugyanottani 192. sz. betétben felvett lakóházból és belteleki szántóból és 2/958-ad rész legelőből álló Szabad István (nős Kanta Zsófiával) és Szabad István nevében álló ingatlanokra 15.000.000 korona kikiáltási árban, — azonban a C) 2. sorsz. alatt az 1520—917. tk. sz. végzéssel özv. Szabad Jánosné Csarnai Mária javára bekebelezett özregyi haszonélvezeti jog épségben hagyása mellett; — az ugyanottani 193. sz. betétben szőlőből és szántóból álló Szabad István (nős Kanta Zsófiával) nevében felvett ingatlanra 4.400.000 K kikiáltási árban; — a

hosszupályi 386. sz. betétben felvett szőlőből és szántóból álló Bárány Lajos és neje Szabad Etelka nevében álló ingatlanra 4.600.000 K kikiáltási árban a C) 3. sz. a. özv. Gulyás Jánosné Nagy Zsuzsanna javára bekebelezett holtiglani haszonélvezeti jog fenntartása mellett, a hosszupályi 1251. sz. betétben szántóból álló Szabad István nevében felvett ingatlanra 800.000 K kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1927. évi február hó 11. napján délelőtt 11 órakor Hosszupályi község házában fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron el nem adható.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 20 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kikiáltónál letenni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérést tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerinti megállapított bánatpénzt az általa ígért és ugyanannyi százalékaig kiegészíteni.

Derecske, 1928. október 20. A derecskei kir. járásbírótság, mint telekkönyvi hatóság.

Könyvujdonságok.

Ápril Lajos: Rasmussen Hajója 2. Faja Mihály: Oh szép ifjuságom 3.29. Barát—Eber—Takács: A művészet története 40, F. L. Barclay: Esti dal 4.29. F. L. Barclay: Shenstone Asszony 4. Bashkirseff Mária: Intim vallomása I—IV. 26.40, Borbély A.: Spiritizmus 6.40, Brehm: Az állatok világa I. kötetben 60, Bunin Iván: A szerelmes szentsége 2.40, P. Lois Coloma: Bogyó 2.90, De Coster: Thyl Ulenpiegel 2. Erdős René: Aranyveder 3, F. Fioretti di Santo Francesco: Assisi szent Ferenc kis virágai. Fordította: Torma Cecília 1.80, G. Freitag's: Welt Atlas 275.000, Fuchs: Az ujjkor erkölcsörténete I—III. kötet 800.000, Fekete-Váradi: Széchenyi vallomása és tanításai 14 P. Gulácsi: Fekete völgyének I—III kötet 10 P. Goethe: Faust 2.40

Révész Imre emlékezete.

Születése százéves évfordulója alkalmából a Tiszántúli református egyházkerület közgyűlésével kapcsolatos emlékkönyvben 1926. november 24-én elmondott beszédek és meghozott közgyűlési határozatok. — 40. Herpay Nemes családok Hajdúvármegyében 8 Prof. Hickmann's: Geographischer universal atlas 187.000. — Heltai: Asszony körül 4.80. — J. Kessel: A veres pusztá 3.60. — Kraft Ebing: Psycho-pathia Sexualis van Loon: Az emberiség története 20. — Lambrecht: Az ember 40. — Révész: Ady I—III. évszázadon kötetekben 47.20. — Vécsey Lea: Az élet cirkusz 3. — Dr. Völ Ötös: Vázírfonal az adóügyi hatóságok és a bíróságok által elrendelt könyvvizsgálat és üzlet-vitel bírálat eszközéhez 3. — Dr. Verzál Frigyes: Életről, betegségről és halálról 5.60. — H. G. Vels: Amikor az üstökös eljön 4.80. — H. G. Vels: Kipps egy jámbor élet története.

A felsorolt művek kaphatók és megrendelhetők

"Mellusz"

könyv, zenemű, papír, írószer kereskedésben Debrecenben, Ferenc József ut 26 szám. Telefon: 2—70. szám.

Wacha hófehéren, tükörfényes, mos, vasal gálert kezelőt, inget, Simon/utca 55.

